SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN NEWSPAPER

SANDARA
Published by the
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches Located
in All Principal Cities of the
UNITED STATES
840 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Telephone: YArds 7-4789

Price 10 c. PENKTADIENIS, RUGPIŪČIO — AUGUST 31, 1973 Nr. 34-35

CENTER FOR RESEARCH LIBRARIES

BRUOŽAI

TIRONAS MIRĖ—GĖDOS PAMINKLAS LIKO

Tik kelios dienos prieš 12 metų sukaktuves, kaip buvo pastatyta Berlyno gėdos siena, mirė jos įkūrėjas, Rytinės Vokietijos komunistų bosas Walter Ulbrichts. Rytų Berlyno, vadinama gėdos siena, buvo pradėta statytti 1961 m. rugpiūčio 13 d.

Nuo II pasaulinio karo pabaigos iki gėdos sienos pastatymo, iš Rytų Vokietijos pabėgo į vakarinę erlyno dalį 3 milijonai gyventojų. Komunistai matydami, kad nebeįstengia sulaikyti bėglių iš komunistinės tironijos, Ulbrichtas įsakė atitverti Rytų Berlyną mūro — spygliuotu vielų tvora.

Nors Rytų ir Vakarų Vokietijų santykiai yra gerinami, bet nenumatoma, kad gėdos siena būtų artimoje ateityje pašalinta. Žmonės moka didžiausias sumas pinigų tiems, kurie įstengia juos slaptai per gabenti per sieną.

Dabartinė Berlyno gėdos siena yra sutvirtinta ištisai pagal visą vakarinę dalį Berlyno ir tęsiasi žimtą mylių. 65 mylios yra atskirta cementine mūro siena ir 35 mylias spygliuotų vielų tvora Pagal sieną įrengti 242 stebėjimo bokštai, 137 bunkeriai, saugo 249 dresiruoti šunys. Pagal sieną dar iškasti 10 pėdų gylio grioviai ir įvairūs cementiniai sustiprinimai.

Bendrai komunistiniai kraštai yra atskirti nuo laisvojo pasaulio spygliuotų vielų tvora, išakėtais ir užminuotais laukais saugomais šunimis ir ginkluotais sargybiniais. Be to arčiau pasienio neprileidžiami jokie civiliniai gyventojai.

Nuo sienos įrengimo 69 bėgliai buvo nužudyti, 99 sunkiai sužeisti, šimtai buvo sugauti, bet įvairiais būdais, tūkstančiui pasisekė, vienokiais ar kitokiais būdais pabėgti. Bėgliai bėgo pasinaudodami pačiais pavojingiausiais ir sunkiausiais būdais, kad tki atsikratytų "laisvę" nesančio komunizmo.

Argi nieko nepasako milijonai pabėgusių nuo artėjančio komunizmo Europoje, keli milijonai vien iš Rytų Vokietijos, milijonai iš Šiaurės Korėjos ir Šiaurės Vietnamo, šimtai tūkstančių iš Kubos? Ar istorija kada nors turėjo tokią masę bėglių, kaip nuo komunizmo? Argi tai nieko nepasako vilniečiams ir laisviečiams apie jų visą laiką garbinamą 'laisvą ir laimingą čyvenimą' komunistiniuose kraštuose? Jei tai jie nesupranta, turi būti akli arba dirbti už Judo grašius.

Ulbrichtas mirė, liko tik žiupsnys pelenų, bet paliko amžiams istorijon įrašytą Berlyno gėdos sieną, kaipo komunistinės tironijos įrodymą.

—A. Salietis

"Priešas" nubaustas kalėti ligoninėje

Buvęs universiteto profesorius Maskvoje Juri Šikanovič pasiųstas į psichiatrinę ligoninę už pasirašymą remdamas kitą sovietų "priešą", taip pat pasiųstą į tą pačią ligoninę.

Šikanovičių ėmėsi ginti fizikas Tverdochlebov, pasiųsdamas laišką prez. Podgornui. Laiške prašoma, kad nubaustąjį leistų aplankyti žmonai ir dukterėiai.

Kaukaze fantastinis įvykis

Kaukaze Dagestano autonominėje respublikoje gyventojai buvo nustebinti fantastiniu įvykiu.

Kalnas, prieš nežinomus amžius stovėjęs savo vietoje, nei iš šio, nei iš to pradėjo "kelionę" ir nuslinko... tolyn du kilometru.

Kalnas baigė gelionę Mačoch upės klonyje. Kalnui užtvenkus upę, ten pasidarė ežeras.

Mokslininkai sujsrinkę ne kasdieninį įvykį pamatyti, nustatė, kad to kalno kelionę paskatino galinga požeminio vandens srovė.

Paskelbtas policijos aliarmas

Visoje pietų Korėjoje policija pastatyta parengties stovyje. Tai yra atsakymas valdžios į neišaiškintus veiksmus, kurie rugpiūčio 15 d. buvo įvykdyti Japonijoje. Pietų Korejos garsus opozicijos atstovas Kim Dae-junga nežinomų asmenų Tokyo viešbutyje buvo pagrobtas, primuštas ir laiveliu pargabentas į Korėją. Rugpiūčio 16 d. paleistas į laisvę.

Kultūrbs ministeris vyriausybės vardu apgailestavo ir pasakė, kad vyriausybė darys viską, kad nusikaltėliai būtų išaiškinti.

Tokyo mieste, buvęs ambasadorius prie Jungtinių Tautų, pasakė, kad pasikėsinimas prieš opozicionierių yra palietęs vyriausybę.

Komunstai užims Pietryčių Aziją

Senatorius Harold Huges yra nuomonės, kad pietryčių Azija bus užimta komunistų. Tėra tik laiko klausimas.

Senatorius daleidžia, kad tokių įvykių raidoje amerikiečių politika nepasikeis.

MINSKE VYKDOMOS GRIEŽTOS BAUSMĖS

Minske teismas nuteisė mirties bausme keturi sovietų piliečius ir nuo 10 ligi 15 metų tris kitus, kuriems primetamas nusikaltimas už bendradarbiavimą su hitlerininkais, iššudydami 1,300 savo tautiečių.

Liudytojai papasakojo, kaip nubaustieji plėšikavo, degino ištisus Baltgudijos kaimus ir kaip kolchozų darbininkus sustatę aikštėse šaudė kulkosvaidžiais.

NUŠOVĖ SEPTYNIS DEMONSTRANTUS

Indijoje New Delhi septyni asmenys buvo nušauti, kai policija šaudė į minią studentų, kurie demonstravo prieš maisto branginimą.

Sukilimai buvo Bhapel, provincijos Madya Pradesh sostinėje. Toje apylinkėje areštuoti 150 asmenų.

Vakarų Vokietijoje iškilo politinė byla, panaši į amerikiečių Watergatą. Socialdemokratai kaltinami davę kyšį, kuriuo papirkę du Vak. Vokietijos parlamento atstovu. Jie pernai balsavo ne už savo partiją, bet už socialdemokratus ir tuo nulėmė kanclerio W. Brandto pergalę. Čia matome bylos dalyvius, kuriuos apklausinėja speciali parlamentinė komisija.

KAMBBODIJA BLOGAI GINAMA

"News week" savaitraščio korespondentas rašo: 'Phnom Penh yra apsuptas. Žmonės renkasi prie Mehong upės stebėti amerikiečių bombonešių B-52 skridimus. Cafe de Paris galima kasdien gauti rusiško kaviaro (10 dol. porcija). Faktinieji miesto gynėjai, kareiviai Kambodijos prezidento Lon Nol slankioja, laikydamiesi kiek galima toliau nuo mūšių lauko.

'Jeigu ne griausmas bombonešių B-52, būtų galima galvoti, kad esi Greanwich Village New Yorke. Vienas svetimšalis papasakojo apie pusryčių orgiją pas aviacijos komendantą prie sostinės.

"Valgėme apie tris valandas. Vėliau prasidėjo nuogų mergaičių su nuogais kareiviais šokiai. Žmonės, kurių ne poilgo galvos bus pasmeigtos ant durtuvų, turi laiko šokiams."

'Vyriausybės armija turi per svarą su 60.000 kareivių prieš partizanus su 20.000 kovotojų. Bet kareivių moralė labai žema. Aukštesnių karininkų korpas ištižęs; jie vadovauja mūšiams sėdėdami komfortiniuose namuose ir vagia skirtus kareiviams reikmenis.

'Miestą apleidžia keliasdešimt amerikiečių ir 200 J. A. Valstybių ambasados tarnautojų.

PATAISOS dėl GINKLŲ LAIKYMO

Illinois valst. gubernatorius Walker rugpiūčio 15 d. pasirašė naujus nuostatus ginklų laikymo reikalu. Pagal tuos nuostatus asmuo, apskūstas antrą kartą už nešiojimą ginklo gali būti nubaustas nuo vienų ligi trijų metų kalėjimo ir kartu 10,000 dolerių pinigine bauda.

Naujame nuostate yra išimtys tiems asmenims, kurie ginklus laiko namuose, parinktoje vietoje krautuvėje, ar kitose vietose viduje.

Prezidento Nixono kalba į tautą

Rugpiūčio 15 d. vakare prez. Nixon apeliavo į tautą, kad jis nesąs Watergate byloj kaltas. Prezidentas atsišaukė į tautą, kad padėtų jam likviduti Watergate bylą, nesą esą daug svarbesnių vidaus ir užsienio klausimų. Senato tyrinėjimų komitetas turėtų baigti apklausinėjimus ir perduoti tą bylą teismui, kuriam priklauso kaltumo ir nekaltumo teisė. Prezidentas toliau kreipėsi į visuomenę, kad tas reikalas būtų paliktas praeičiai ir kad turėtų visi susikoncentruoti ateičiai.

ŽALBAS NUTRENKĖ LĖKTUVĄ

Port Au Prince, Haiti. — Žalbas trenkė į dviejų motorų keleivinį lėktuvą. Žuvo 10 asmenų, tamę skaičiuje septyni amerikiečiai.

ŠNIPAS

Aviacijos seržantas sugautas laike perdavimo slaptų dokumentų sovietų agentui, paskelbė "Time". Areštuoti seržantas ir rusas agentas. Pavardės nepaskelbtos.

SIHANOUK JAU DŽIAUGIASI

Kambodijoje nuverstas nuo valdžios kunigaikštis Narodom Sihanouk šiaurės Korėjoje pasakė, kad jo kariuomenės laimėjimas praktiškai jau pasiektas.

Užsienis komentuoja prez. Nixono kalbą

Londono spauda rugpiūčio 15 d. prez. Nixono kalbą kartais kritiškai, kartais bešališkai komentavo.

"Daily Telegraph" tvirtina, kad Nixonas stengiasi išvengti bylos. Samoningai nutylėjo Watergate bylą.

"The guardian": "Nixon viską suformulavo: "Buvau įveltas į klaidą."

Luis Heren Washingtono "The Time" korespondentas paskelbė, kad jei nebus paskelbta naujų sensacijų, pasiseks jam tos bylos nusikratyti.

Prancūzų dienraštis "FranseSoir" rašė: "Nebuvo toje kalboje nieko naujo pabrėžta, išskiriant lemiantį toną, žiūrėjimą drąsiai į nematomus klausytojus, davė suprasti, kad Nixonas nori būti itikinančiu", baigė "France Soir".

Rašytojas Amarlik paskelbė bado streiką

Prieš porą savaičių nubaustas dar trims metams lagerio rašytojas sovietiškas "disidentas" Andrey Amarlik pradėjo rugpiūčio 10 d. bado streiką netoli Magdano lageryje.

Jo žmona nuvažiavusi į Sibirą pabūti arčiau vyro, negavo leidimo įeiti pasiklausyti teisme vykdomos bylos ir negauna leidimo pasimatyti su vyru.

Londone vagysčių epidemija

Anglijos valdžia užaliarmuota dėl masinio vagysčių didėjimo krautuvėse, kurias vykdo užsienio turistai. Teismai nusikaltėlius griežtai baudžia.

Policijos pareigūnas pareiškė, kad 70 procentų vagysčių Anglijoje atlieka svetimšaliai. Pavogtų daiktų vertė nėra didelė, bet tik svarbu, kad vagių skaičiuje yra asmenys su gerais uždarbiais.

Pradėjo valgyti arklieną

Detroito apylinkėje pradėjo žmonės pirkti maistui arklieną, kad galėtų daugiau pinigų sutaupyti pirkiniams. Arklieną kaštuoja nuo 69 ligi 98 centų svaras. Valgytojai gria, kad skani mėsa.

Krašto valdytojai pataikaudami pelno rykliams, prives prie to, kad žmonės turės pusbadžiai gyventi.

KOMETA

Šiais metais pastebėta nauja kometa artėja prie žemės. 1974 m. sausio mėnesio pirmą savaitę ji priartės visiškai arti žemės ir bus matoma dieną ir naktį.

Ruošiamas projektas pasiųsti tris astronautus, kad galėtų kometą apžiūrėti iš arti.

Hanoi tyčiojasi iš Nixono politikos

Hanoi esąs didžiausias komunistinis spaudos organas pareiškė, kad amerikiečiai liovėsi Kambodijoje bombarduoti komunistų dalinius dėl subankrūtytos Niqono vyriausybės politikos Indokinijoje.

DELFINAI PROTAUJA — IŠGELBĖJO ŽMOGŲ

Delfinai išgelbėjo skęstantį žmogų. Meksikietis žvejys Lemaire iškrito iš laisvelio aštuonios mylios nuo kranto. Laivelis nuskendo. Būtų žvejys nuskendęs. Bet delfinai pamatę plūduriuojantį žmogų, apsupo jį ratu ir nustūmė jį iki kranto. Kartais vienas delfinas po apačia plūduruojančio žmogaus palysdavo ir nugara iškėlęs iš vandens plukdydavo, kol jo bangos ne nuplaudavo

INDIJA: REIKIA SUVERŽTI DIRŽUS

Bus teisiami 14 policininkų ir advokatas

Buvęs Austin apskrities policijos komendantas Mark C. Thanasouras, trylika policininkų ir Chicagos advokatas apkaltinti už lupikavimą kyšių iš tavernų savininkų.

Addvoktas James Demopoulos kaltinamas yra už suokalbį su buvusiu policijos komendantu Thanosouras ir buvusiu policininku iš Austin Frank Bykowski prievarta išreikalauti 3.000 dolerių iš vieno restorano savininko. Visas tas trejetukas grasino savininkui atimti leidimą pardavinėti gėrimus, jei nesutiks su jų reikalavmais.

Visi apkaltintieji buvo išreikalavę iš 28 tavernų savininkų kyšius nuo 1967 metų sausio liki 1970 m. vasario mėn. po 200 dolerių iš kiekvieno.

Invazijos atvėjuje grįžtų bombardavimai

Tik "pilnoje Invazijos skalėje pietiniame Vietname" prezidentą Nixoną gali priversti kreiptis į Kongresą išsiuntimui atgal J. A. Valstybių kombonešius bombardavimui Indokinioje, pareiškę gynybos sekretorius James R. Schlesinger.

Schlesinger spuados konferencijoje pasakė, jo manymu, J. A. Valstybbės invazijos atvejuje rems atnaujinimą bombardavimų, bet sausumos kariuomenės nebesiųs.

Kombodijoj bombardavimai baigti rugpiūčio 15 d. Kongresui nutarus.

Pagal Kongreso paskelbtus nuostatus, bombardavimai ir kitoki karo veiksmai negali būti Indokinijoje pradėti be Kongreso sutikimo.

Išrado skiepus nuo neštumo

Biochemikų draugija medicinos mokslo institute Indijoje sugalvojo skiepus, kurie apsaugo moterį nuo neštumo.

Dr. Gursharan Prasad Talvar biochemijos AIIMS departamento direktorius išaiškino, kad tie skiepai gimdoje būna keletą dienų po apvaisinimo.

Kol kas bandymai daromi su gyvuliais. Žmonėms dar tie bandymai netaikomi.

Dr. Talva yra nuomonės kad tas preparatas turės revoliucinės reikšmės šeimų planavine.

Išaiškino netikrų dolerių spausdinimą

Salinas, Cal. — Gauna dolerių falsifikatorių turėjo vilti apie ateinančias Kalėdas paleisti į apyvartą netikrus 20 dol. banknotus sumoje $10 mil. Bet Secret Service agentai išaiškino tą gaują ir konfiskavo tobūlai padirbtus netikrus banknotus po $20.

Nepriklausomybės dienos proga valdžios premjerė Indira Gandhi savo tautiečiams nesivaržydama pasakė, kad kraštas pergyvena sunkų laiką, kad virš jo telkiasi tamsūs debesys. Ji turi galvoje ūkinius sunkumus, maisto trūkumą ir kitas negeroves.

"Du ar trys ateinantieji mėnesiai mums bus blogiausi... Prašau kiekvieną atskirą ūkį apsiriboti tik reikalingiausiais pirkiniais, Kaip auksas ugny gražiau sužvilga, taip ir mes iž tų bandymų išeisime garbingesni. Ir atstatysime naują Indiją. Demokratijoje, kaip mūsų kraštas, tos rūšies problemų viena valdžia neįstengs išspręsti. Kiekvienas pilietis turi būti užsiangažavęs ir turi dalyvauti tų sunkumų panaikinime", — pasakė prem. Indira Gandhi.

ČILĖJE SUSTREIKAVO GYDYTOJAI

Čilėje visų gydytojų buvo paskelbtas 47 valandų protesto streikas. Bet treikuotojai pasakė, kad streikas gali būti ilgas.

Daugelis darbininkų organizacijų prisidėjo prie to streiko. Šoferių streikas dar tebevyksta. Nieko nepadėjo sunkvežimių rekvizicija, kariuomenės įvykdyta.

Marksistas Alende kreipėsi į katalikų bažnyčios ierarchiją, prašydamas pagalbos ir intervencijos. Kardinolas Raul Silva Nerisuez sutiko patyrinėti reikalą, bet nepasakė ką jis darys

Prezidentui Allende smūgis didėja. Streikų ir protestų bangos plečiasi ir jų sustabdyti negali.

AMBASADOR. KEATING IZRELYJE

Naujas J. A. Valstybių ambasadorius Kenneth B. Keating paskirtas į Izraelį rugpiūčio 19 d. Tel Avive įteikė kredencialus.

Keating pakeitė buvusį amb. Walworth Barbour.

—o—

AMERIKIEČIAI MILIJARDUS DOLERIŲ IŠŠVAISTO.

Amerikiečiai kasmet išleidžia 40 milijardus dol. kelionėms po svetimus kraštus tik savo malonumams.

Jungtinių Amerikos Valstybių veto

J. A. Valstybių ambasadorius prie Jungtinių Tautų John Scali laike eilinėje sesijoje Saugumo Taryboje kalbą, kurioje paaiškino, kad J. A. Valstybių pareikštas dėl Izraeliui taikomų sankcijų veto buvo dėl to, kad paskelbta rezoliucija liečė Izraelį tikslu trukdyti politiką Artikuose Rytuose.

Federalinė valdžia kasmet išmoka civiliams tarnautojams apie 36 bilijonus dolerių.

SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN NEWSPAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA
General Office
840 West 33rd Street, Chicago, Ill. 60608 — Phone YArds 7-4789

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year $7.00
In Canada and all Foreign Countries per year $7.00

Second-class postage paid at Chicago, Illinois.
Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros.

UŽSAKYMŲ KAINA:

Suvienytose Valstybėse metams $7.00
Užsienyje metams $7.00

TEISINGAI ITALŲ SPAUDOJE APRĄŠOMĄS OKUP. LIETUVOJE VYKDOMAS TERORAS

Romoje leidžiamas trimėsinis žurnalas "Rassegna Internazionale" savo laidoje neseniai įdėjo ilgą straipsnį apie pavergtųjų tautų nepasitenkinimą Sovietų Sąjungoje.

Tas nepasitenkinimas esąs aiškiai matomas sovietų pavergtose tautose, ypač turtingesnėse kultūrinėmis tradicijomis.

Žurnalas žinias pagrindžia pogrindžio informacijomis, kurias tiesioginiai ar netesoginiai ar netiesioginiai patvirtina sovietinė spauda: girdi, vykstą antisovietiniai reiškiniai, nacionalistinės manifestacijos ir pan. Didžiausia rakštis — esanti Ukraina.

Išsivystė tiesiog dramatiniai tautinio nepasitenkinimo reiškiniai Pabaltijo respublikose.

Lietuvoje 1972 m. įvykusios net trys politinės jaunuolių savižudybės, kurias sekusios kovingos demonstracijos prieš politinę Lietuvos ir bendrai Baltijos kraštų rusifikaciją.

Žurnalas toliau rašo, kad reikią atsiminti, kad Lietuva, Latvija ir Estija nuo 1918 iki 1940 metų turėjusios nepriklausomybę, nieko bendrą neturėjusios su Maskva ir Sovietų Sąjunga.

Lietuviai, taip pat latviai ir estai negali pakęsti jų kraštuose esančių rusų, sistematiškai pasisavinančių vadovaujamas pozicijas, ypač industrijoje.

Toliau rašoma, kad žymiai reikšmingesnis procesas vykstąs kultūros ir meno srityse, į kurias vis daugiau braunasi rusų kalba ir sovietinis menas.

Komunistinė vadovybė vis plečia savo ideologinę propagandą, stengdamasi apdumti pasauliui akis, kad užgniauždama vidutinius nepasitenkinimus ir suniekindama nepalankią spaudą, sovietinė valdžia einanti legaliu keliu.

Komunistai sugeba išnaudoti ir Bažnyčią, ypač jos gerą valią.

Leidimus suteikti prelatūras duoda ne vyskupai, o komunistų valdžia ir tik tiems asmenims, kuriuos jie laiko patikimais.

Vyskupai neturi galios pasirinkti kunigus ir skirit juos į parapijas ar įvairioms religinėms apeigoms pagal jų gabumus. Jie turi paklusti valdžios delegato religijos reikalams nurodymams.

Visa tai patvirtina, kad vykstantieji persekiojimai kasdien aštrėja.

Tai niekšiškas ir suktas Bažnyčios ir tikinčiųjų persekiojimas, neturintis sau lygaus pasaulyje. Čia nieko nauja, tai kartojasi kasdien. O laisvasis pasaulis nesiryžta pasmerkti tikybos persekiojimo, net patys katalikai nebesuvokia, kas darosi pavergtose tautose.

Sekant komunistų dialogą su Bažnyčia, atrodo, kad pastaroji atsisakanti atvirai ir viešai ginti persekiojamus savo narius.

Žurnalas savo išvadas baigia šiais žodžiais: Tylos Bažnyčia palikta komunistų sauvaliavimui. E.

TRUMPAI

— Šių metų "Poezijos pavasaryje", Vilniuje leiždiamoje kasmetinėje antologijoje, ryškiau nei praeityje jaučiasi politinių prievaizdų rankas.

Net keliuose straipsniuose idealizuojamas Stalino laikmetis ir jo propagandinė rašliava, nė žodžiu neužsimenant apie terorą ir kultūrinę priespaudą, kuri šiuo metu siaučia okupuotoje Lietuvoje. E.

Skaitykite ir platinkite "Sandarą". Apsimoka skelbtis "Sandaroje", nes tai plačiausiai skaitomas savaitraštis Amerikoje.

Apžvalga

NAIKINAMA SENOJI LIETUVOS KULTŪRA

"1978 metais vienkiemių Lietuvoje nebebus", — nė nesumirksėjusi neseniai pareiškė "Švytury" istorijos mokslų kandidatė Angelė Vyšniau skaitė.

Kaip istorikei, gal tokia fantastiška pranašystė ir atleistina, nesgi tai jai gana svetima sritis.

Nei ji planuoja, nei stato, iš kur jai žinoti, kad vienkiemių galėtų nebebūti, jei gyvenvietėse būtų pastatyta 330.000 naujų butų (V. Vazilinsko apskaičiavimu).

Kad tai įvyktų per ateinančus 5 metus, reiktų pastatyti kasmet po 40.000 butų. Bet tuo tarpu šiemet planuota (svajota) pastatyti tik šeši tūkstančiai. Ar pasiseks, dar neužtikrinta.

Kas gali tikėti, kad statybos tempas staiga pagreitėtų šešeriopai ar 7-riopai? Nebent tik dabarty nesąsivaikanti istorikė...

Galimas dalykas, kad istorikė tokį vienkiemių išnykimo terminą mini ir kitu sumetimu.

Gal nori kraštotyrininkus pagąsdinti ir suraginti, kad paskubėtų rinkti senuose vienkiemiuose dar išlikusių etnografinę medžiagą, kuri gali išnykti daug greičiau, negu vienkiemiai.

Kokia padėtis Lietuvoje šiuo požiūriu, ji dėsto kompetentingai ir įtikinančiai.

Kas tebeglūdi senuose Lietuvos trobesiuose? Istorikė štai ką sako:

"Lietuvis visais laikais mėgo sodybas puošti medžiais, gėlėmis, o pastatus — piaustytomis antlanginėmis vėjalenčių karnizais, stogų žirgeliais, prieangio kolonėlėmis, tvorelėmis, ornamentuojamomis langinėmis ir durimis, liaudies meistrų kalvių sukurtais įvairiausių formų geležiniais durų apkaustais, o kur dar liaudies skulpturių medinės statulėlės, buvusios beveik kiekvienos sodybos stogastulpiuose., koplytstulpiuose.

"Mūsų dienomis maža jų užsiliko pakelėse, senosiose 19 amžiaus sodybose.

"Liaudies skulptūros sunyko, liaudies meno 'mylėtojai' jas išgrobstė privatiems rinkiniams.

"Ši mažoji liaudies architektūra, puošė senąsias lietuvių sodybas, teikė joms jaukumo ir nacionalinio savitumo."

"Nuo žemės paviršiaus dingsta tūkstančiai senovės paminklų. Dingsta taip, kaip Vakarų Europos šalyse jie dingo 19 amžiuje ar dar seniau. Lietuvą aplankęs žymus švedų etnografas Siguardas Erikso nas 1937 m. rašė: 'Lietuva yra auksą duobė etnografijos mokslui. Čia esanti medžiaga dar gyva, tuo tarpu kai kituose kraštuose toji medžiaga jau seniai išmirusi, kartais net pėdsakų nepalikusi, be jos sunku kartais net atskiras mokslines problemas išspręsti".

"Iškeliant vienkiemius ši 'etnografijos aukso duobė' bus užversta užmiršties dulkėmis. Neteksime lietuvių etnografijos mokslui viso to, ko nesuskobomis laiku apsaugoti... Ruošium su melioravimo darbais kraštotyrininkų tiesioginis uždavinys surasti, suregistuoti ir išgelbėti nuo sunaikinimo mobiliuosius kultūros pamiklus — griaunamuose pastatuose esančius senovinius buities reikmenis ir darbo įrankius.

"Kur įmanoma, reikia detaliau užfiksuoti nuotraukose ir piešiniuose bei brėžiniuose pačias sodybas. Kaip tai padaryti, nurodyta Istorijos instituto išplatintose anketose ir 'Kraštotyros' leidiniuose. Būtina suregistruoti visą griaunamos sodybos savininko inventorių, tiek senovinį, tiek dabartinį, pvz., fabrikinius gamybos įrankius, buities reikmenis, drabužius, audinius, susisiekimo priemones. Tai atspindės šiuolaikinį kaimo civilizacijos laipsnį, o po kurio laiko bus didelės vertės istorinė medžiaga, kaip kad šiandien yra nepaprastai vertinga Kauno M. K. Čiurlionio dailės muziejaus 1936 metų etnografinėse ekspedicijose su inventorintų sodybų medžiaga."

"Kraštotyros draugijos suvažiavimas džiaugėsi draugijon subūręs 26.000 kraštotyrininkų...

"Deja, ne visi kraštotyrininkai žinoj, kad medinės klumpės, medpadžiai, keturpalis ar penkiapais senelės sijonas toks pat vertingas mūsų liaudies istorijos paminklas, kaip ir akmeninis kirvukas ar senovinių laikų papuošalas".

Prie Kauno marių, stengiamame Liaudies buities, arba Tėviškės muziejuje, jau statomas 12-asis perkeltas pastatas.

Čia atviramę ore bus įrengtas muziejus, atstovaujantis visos Lietuvos etnografiniams rajonams.

Bus atkurtas tikras praeities laikų valstiečių gyvenimas; čia bus ir autentiškų namų apyvokos daiktų, ir darbo įrankių, tose sodybose gyvenę žmonės dėvės praeities šimtmečiams būdingais autentiškais drabužiais.

Vadinasi, visokiausi griaunamų sodybų daiktai gali patarnauti Tėviškės muziejui. Tik tuos daiktus melioratoriai, kraštotyrininkai turi apsaugoti nuo sunaikinimo ir ape juos informuoti Tėviškės muziejų (Kaunas, Muziejaus g. 13)."

Taip dedamos pastangos, kad Lietuva liktų ne visiškai nutrinta nuo žemės veido... P.

KANADA GARBINGAI LAIKOSI DUOTŲ PASIŽADĖJIMŲ

★

Kanados užsienio reikalų ministeris Mitchell Sharp neseniai prisiuntė PLB Kanados Krašto valdybos pirmininkui raštą, iš kurio aiškėja, kad Kanada pastoviai atsisakė pripažinti de jure Baltijos valstybių inkorporaciją į Sovietų Sąjungą, nors de facto taip yra.

Ministeris M. Sharp savo rašte tollau sako, kad Saugumo ir Bendradarbaivmio "konferencija nepakeis mūsų nusistatymo. Tiesą sakant, konferencijos darbotvarkėje nei nėra punkto, kuriuo pasiremiant galėtų būti iškelti klausimai, liečiantieji Baltijos valstybes, kaip tokias. Tokiems klausimams, o taip pat klausimams, kurie galėtų iššaukti sienų Europej apibūdinimą ar juridinį jų pripažinimą, pasipriešintų daugelis valstybių dalyvių.

Toliau tame atsakyme pasakyta, kad kadangi konferencija vyksta pagal valstybių dalyvių susitarimą, jokiai individualiai valstybei nėra galimybės insistuoti dėl rezoliucijos kurio nors ypatingo klausimu, arba valstybių grupei pravesti nutarimus prieš kitų valią.

Min. Sharp pabrėžė, kad praeityje jis esąs nurodis, kad pažanga žmonių santykių srityje, imant ir laisvesnį žmonių judėjimą bei šeimų sujungimą, yra konferencijos pasisekimo bandymas. Jam pasiseę įrašyti tuos klausimus į darbotvarkę ir jis eąs optimistas, kad tam tikra pažanga bus padaryta tose srityse.

Min. Sharp Kanados vyriausybės pažiūrą į tuos klausimus išdėstęs Helsinkyje, konferencijos pradžioje, liepos 4 d.

Iš Mūsų Gyvenimo

PAAIŠKINMAS

Nereisingai buvo neatsakomų asmenų propoganda paleista, kad Chicago Taupymo ir Skolinimo bendrovė išsikels į Des Des Plaines, Illinois. Chicago Taupymo ir Skolinimo bendrovė nori gauti Valstijos leidimą atidaryti tenai skyrių, taip, kaip daug Taupymo ir Skolinimo bendrovių turi. Ar gaus leidimą, ir antra ar direktoriai nutars turėti tenai mažą skyrių, dar yra klausimas.

Chicago Taupymo ir Skolinimo bendrovė ir jos valdyba visuomet bus 6245 South Western Avenue.

Aš esu pirmas viceprezidentas. Virš šešiasdešimt metų gyvenu Chicagos south-west apylinkėje, ir arti trisdešimt metų esu Chicago Taupymo ir Skolinimo bendrovės direktoriu.s Taip pat visi Chicago Taupymo bendrovės direktoriai turi nuosavus namus ir gyvena Chicagos pietinėje dalije.

Aš linkau išrinktas Chicago Taupymo bendrovės direktoriu kuomet bendrovės turtas siekė tik apie aštuonius šimtus tūkstančių dolerių Šiandien Chicagos Taupymo bendrovės turtas siekia virš devyniasdešimt penkių milijonų dolerių.

Mes išauginom ant Western gatvės, taigi ar mums būtų reikalas eiti už daug mylių į nežinomą ir nepaprastą apylinkę? Mes čion priklausome ir čion paliliksime. —W. B. Sebastian

Patarimai

JEI NORIME BŪTI LAIMINGESNI

Nuostabi yra žmogaus prigimtis.

Nuostabi tuo, kad kiekvienas mūsų trokšta ką nors pamėgti be ypatingo siekimo ir tikslo.

Bet yra tokių žmonių, kurie laukia, kad kiti juos pamėgtų, ar pamylėtų, neatsimokant už tai tuo pat.

Tai yra egoistinis (savanaudiško) tipo asmens.

Taip neatrodytų keista, bet žmogus, kuris nieko nemyli, būna nelaimingesnis už tą, kurio niekas kitas nemyli,

Atsipalaidojimas nuo kitų žmonių sukelia tuštumą širdyje.

Nuoširdūs, atjaučiantys kitus žmones asmenys yra daug laimingesni už tuos, kurie būna atsitolinę nuo savo pažįstamų.

Žmonės gero trokštantys kitiems, pats būna linksmesnis ir jo veide dažnai pasirodo šypsena.

Su tokiais kiekvienam yra smagu sutikti ir praleisti valandėlę.

Tie, kurie gyvena užsidarę, nepalaiko ryšių su kitais savo tautiečiais, kurie neparodo užuojautos jausmo ir nieko nemyli, tuos iš tkirųjų būtų galima pavadinti dvasiniais skurdžiais.

APIE TAUPYMO BENDROVĖSE GAUNAMUS KĄI KURIOS PATARIMUS

Kaip žinia, visų mūsų tikslas ir pareiga stiprinti ir palaikyti lietuvių taupymo ir skolinimo bendroves. Šios liet. taupymo bvės yra federalinėj kontrolėj ir valdžios korporacija garantija $20,000.

Dažnai teko girdėti nusiskundimų iš tokių žmonių, kurie nuėję į taup. bendrovę, norėdami padėti $20.000 ar daugiau, bet neturėdami giminių nei artimų draugo. Tokiam tautiečiui banko tarnautojas pataria būtinai įrašyti kieno nors vardą bei pavardę į taupmenų knygelę ir savo.

Turiu pastebėti, kad tokia rekomendacija arba patarimas yra klaidingas. Pasitaiko, kad toks taupytojas atsiskiria su šiuo pasauliu ir jo santaupas paima savo nuosavybėn tas, kuris yra įrašytas taupymo knygelėje, nors taupytojas apie tai ir nė pagalvojo.

Mano rodos, kad jei taupytojas ateina į banką, norėdamas padėti pinigus, tai tos įstaigos tarnautojas turėtu būti tiek išmokytas, kaip įstatymai leidžia išaiškinti tokias klaidingas informacijas.

Pvz., jei taupytojas nori padėti pinigus, neturėdamas giminių, jis turėtų jam legališkai patarti, kad John Smith taupytojas įrašytų knygelėj: 'payable to my estate", vadinasi, taupytojo pinigai po jo mirties kitas negalės pasinaudoti.

Taupytojas padėjęs pinigus į banką, kaip viršuj pažymėta, jis turi laiko pagalvoti, pasiteirauti, kaip padaryti testamentą, kad paliktų kam nors įvardintą turtą, pvz., lietuvių laikraščiams, liet. radijų, TV valandėlėms, labdarai, lituanistinėms mokykloms ir kt. Tokiu atveju liet. taupymo bendrovės nebūtų apkaltinamos ir pažemintos. —Pranas Šulas

POILSIS APSAUGO NUO ANKSTYVOS SENATVĖS

Mūsų tarpe yra žmonių, kurie daug ilsisi, bet mažai dirba, tačiau esama nemažai ir tokių, kurie persidirba, neturėdami progų tinkamai pailsėti.

Nuovargi fiziologai apibrėžia kaipo nemalonią savijautą po ilgo ar sunkaus darbo be poilsio.

Kai mūsų organizmas jau nespėja pagaminti reikalingos darbo metu energijos, ir kai kraujas nebejstengia prašalinti iš muskulų ir nervų ląstelėse atsirandančių nuodingų medžiagų, tuomet mes pradedam justi apsilpimą.

Poilsis ir miegas suteikia galimybių prašalinti visas tas nuodingas medžiagas, vadinamas "toksinėmis".

Dažnai nuvargstantis žmogus greičiau susijaudina ir supyksta.

Kartais pajunta galvos skausmą, nemigą; jo skilvis neveikia kaip reikiant, sušlubuoja širdis.

Visa tai susilpnina organizmą ir paskatina senatvės reiškinius

Bandymai prašalinti nuovargi vaistų pagalba nesuteikia pageidaujamų vaisių.

Geriausios priemonėės šioje srityje yra snustelėjimas, kad ir popieti, pakeitimas darbo, o paskiau — reguliarus miegas.

Protiniai darbininkai privalo laiks nuo laiko pasimankštinti arba bent pasivaikščioti.

Sekmadieniais poilsis turi būti pailgintas, pilnas, užmirštant kasdieninio darbo problemas.

Verta prisiminti ir štai ką: moderninis skubus gyvenimas, nuolatiniai rūpesčiai ir trūkumas tinkamo poilsio, arba kaip sakoma angliškai — "relaxation", blogos skilvio ligos, nekalbant jau apie bendrą organizmo apsilpimą, veikia į žmogaus širdį ir sukelia negalavimą.

Netinkamas maitinimasis pa tsapaitknt—aioa :u :adm taip pat paskatina nuovargi.

Garsioje Mayo klinikoje keletas jaunų slaugių sutiko dalyvauti tokiame bandyme: jos nustojo valgyti daržovių ir tam tikrų produktų, kuriose yra daugiau proteinų, kaip tai pieno, sviesto, sūrio, kiaušinių, mėsos.

Tuo būdu joms nieko kito neliko, kaip pasitenkinti virtomis daržovėmis, miltiniais patiekalais, balta duona, cukrum ir saldumynais.

Po trumpo laiko tos mergiūos, kurios anksčiau buvo pilnos energijos, ir mandagios, pasidarė nervuotos, dažnai susipykdavo su kitomis slaugėmis ir tarpusavy.

Kas ypatingiausia, tai jos labai greitai pavargdavo ir nuolat jautėsi alkanos. Ir kuo daugiau valgė maisto su mažu kiekiu vitaminų ir proteinų, nuo daugiau jautėsi nuvargusios ir nervuotos.

Iš to išeina, jog mūsų nuotaikos ir savijauta, daug priklauso ir nuo to, ką mes valgome.

Čia tai ypatingos reikšmės turi vitaminas B, kurio esama mėsoje, daržovėse ir vaisiuose.

Mums gi svarbiausia grybų ypatybė yra ta, kad iš jų galima pagaminti skanų patiekalą. G.

Alksniu gimęs ąžuolu neaugai

CRANE SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKIEWICZ, Pres.
2555 West 47th Street Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING SPACE

5¼% On investment Accounts

6½% on 1 year Certificates. Minimum $1,000.00

7% on 4 years Certificates. Minimum $5,000.00

PINIGAI ĮNESTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D

Dididendai mokami kas 3 mėnesiai.

VALANDOS: PIRMAD. ir KETVIRTAD. ..... 9 v. r. iki 9 v. v.
ANTRAD. ir PENKTAD. ..... 9 v. r. iki 5 v. v.
ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. — Trečiad. uždaryta

ANAIS LAIKAIS

LIETUVIŲ LIAUDIES SAKMĖS

Žemė prašė palengvinimo. Dievo prašė palengvinimo, kai žmonių prisidaugino. Ant pirmo prašymo leido tvanus, ant antro — marus, ant trečio pažadėjo, bet dar nesulaukėm ir nežinom kas dar bus ant ateities.

1 Kurmis. Kitą kartą Perkūnas suvadino žvėris iš viso pasaulio ir užsakė dirbti kelius ant žemės, bet kurmis nenorėjo klausyti:

— Aš, sako, pats sau pasidirbsiu kelią, o kitiems nedirbinėsiu!

Perkūnas perpyko už tokį žodį, atsisakymą:

— Kad tu perbėgsi ne savo dirbtą kelią, turėsi stipti, stipti, stipti...

2. Vėžys. Vieną syki išižiūrėjo vėžys, kad jo vaikai atbuli plaukią... Sako vėžys:

— Vaikai, kodėl jūs atbuli plaukiat?

O tie vėžio vaikai:

—Kad mes atbuli plaukiam, tai tu mus pamokyk, kaip turim plaukti.

Tas vėžys — jau pamokysiąs! Ogi kad žiūri — ir jis atbulai plaukia.

— Tai matai, sako vaikai,— norėjai mus pamokyti, o ir pats atbuluoji.

3. Vieversys — Kregždė. Vieversys prašė, prašė, kad žmonės mirtų. Dievo prašė: "Tai būt dirvonų, daugiau būt vietos gūžtai krauti".

O Kregždė prašė, kad žmonių kuo daugiau būtų:

"Tai būt daug vietos po šiaudiniais dangčiais sukti gūžtas". M. Š-nė

NUOTRUOPOS

Bruožas iš kalbininko Kaz. Jauniaus gyvenimo

Lietuvių kalbos kalbininkas kun. Kazimieras Jaunius apsirgo šiltine.

Pasitikėdamas savo sveikatos stiprumu, jis manė nepasiduosiąs ligai ir ne tik nesi gydė, bet nė neatsigulė.

Kviečiamas pas ligonį, gana toli sirgdamas važiavo geležinkeliu.

Bevažiuojant jam ėmė rodytis, kad telegrafo stulpai yra žmogžudžiai, pasiketinę jį nužudyti.

Turėdamas revolverį, jis ėmė per langą šaudyti į tuos stulpus. Buvo žiemos metas. Žinoma, revolverį iš jo atėmė ir jį patį nugabeno į ligoninę. Liga buvo be galo sunki, bet kun. K. Jaunius išgijo

Vysk. Pranas Bučys,
(Iš "Atsiminimų")

PAKRANTĖS RAUDA

Toli dangaus pakrantė,
Toli balti laivai . . .
Dangus kaip džiaugsmo šventė,
Kurioj ir tu buvai.

O čia — vanduo ir uolos,
Ir akmenys, ir tu,
Širdie, žvaigžde nupuolus
Iš vasaros skliautų . . .

Ir ieškai kito krašto,
Ir niekur nerandi,
O bangos bėga, mąžta
Ir dūžta, kaip skaudi.

Rauda plataus Atlanto,
Rauda širdies tavos,
Rauda glėby giganto
Mažytė Lietuva . . .

—Bern. Brazdžionis

KAIP GRĄŽU

Žalius malūnus syka švilpdamas vėjas, —

Žali malūnai įbridę iki kelių minkšton, šilton žolėn.

Liepsnoja saulės kamuolys ant auksaplaukio milžino delnų, įkaitę ežerai nesutelpa krantuose, o nešienautos pievos ūžia tartum marios — ir pienu ir medum.

Tai kelia savo vestuves švie sus gegužis, ir girios bitės vabebūdamas klebonu Kazanėje, karais nebeatranda avilių...

Pavergtų Tautų festivalio metu Detroite spūstis prie lietuviško namelio. Nuotr. K. Sragausko

Eiva į girią.
Čia tylu.
Juodos eglių šakos svyra iki žemės.
Nečiulba pokaičio sumigę paukščiai — tik tankumyne garsiai plaka didelė miškų širdis.
Girdi?
Jos dūžiai sunkūs ir neramūs. **Birutė Pūkelevičiūtė**

SPAUDOS APŽVALGA

Š. m. rugpiūčio mėn. nr. — "The Cross and Flag" skyriuj "New Letter Items" rašo:

— Juodukų įtaka Californijoje nuolat didėja, ypač po išrinkimo Los Angeles jų rasės mėro; dabar jie siekia laimėti gubernatoriaus postą. Tačiau baltieji sako, jei mes per gyvenome kelias katastrofas— žemės drebėjimus, nugalėsime ir juodukų antplūdį politiniame gyvenime.

—Jėzus nebuvo žydas, kaip mes žydus pažįstame. Jis buvo Izraelitas. Senojo Testamento tikroje tradicijoje. Gerą knygelę apie tai galima gauti už 10 centų, rašykite Christian Nat. Crusade, Post Office Box 27795, Los Angeles, Calif. 90027.

— "Niekad šiame krašte mes neturėjome tiek daug 'šalto kraujo' išdavikų, įsibrovusių į spaudos puslapius — į žurnalus ir valdinėse įstaigose, kaip šiandien turime".

Tėvynės Mylėtojų Draugijos Reikalai

Karaliaučiaus universitetą įsteigė lietuvis

1485 metais gimęs Kauno apylinkėje St. Rapagelionis, mokslus išėjęs Lietuvoje, baigė Krokuvos universitetą, įgydamas teologijos daktaro laipsnį.

Vėliau dr. St. Rapagelionis mokėsi Vitenberge pas garsų tų laikų mokslininką Melanchtoną.

Baigęs ten mokslus, dr. St. Rapagelionis apsigyveno Karaliaučiuje, kur ėmėsi iniciatyvos universitetui įsteigti.

Įsteigtame universitete jis buvo pirmasis teologijos profesorius ir paskaitas skaitė lietuviškai.

Dr. St. Rapagelionis buvęs labai iškalbingas, todėl jo paskaitų klausėsi, ne tik lietuviai ir vokiečiai studentai, bet ir pats kunigaikštis Albrechtas.

Dr. St. Rapagelionis mirė 1545 metais.

Kunigaikštis Albrechtas įvertindamas dr. St. Rapagelionio didelius nuopelnus, įsakė jo kūną palaidoti šalia kunigaikščių giminės kapo.

Ant jo antkapio iki šiol karo pradžios buvo užsilikęs toks užrašas:

"Čia guli didis vyras, lietuvių tautos garbė, kuris Staislovu vadintas buvo".

Vokietijoje įsigalėjus nacionalsocializmui, vokiečiai vengdavo tą kapą rodyti, nes jie nenorėjo prisipažinti, kad prieš virš 400 metų Karaliaučiaus universitetą steigė ir vokiečius mokė lietuvis.

Nežinia, ką su tuo kapu dabar padarė okupantai rusai-komunistai. **—P. B.**

WORCESTER, MASS.

WORCHESTER, MASS. ĮVAIRIOS MARGOS ŽINIOS

Tarpe poros mėnesių birželio ir liepos laikotarpy įvyko įvairių nuotykių. Mirė nemažas skaičius vietos lietuvių.

Paminėtini žymesnieji: Jonas Kielė, buvęs verslininkas, sandarietis, lietuviškų reikalų geras rėmėjas.

Felikas Krasnauskas, Lietuvoje dirbo policijoj. Alytuje ir kitur. Daugų, Dzūkijos sūnus. Paliko liūdintį savo gerą draugą Zitinavičų ir pusbrolį A. Raudonį.

Juozas Grigaitis, buvęs Worcesterio miesto tarybos narys, aldermanas. Taip pat Sandaros skaitytojas, Žymus lietuvis Bronius Purvinskas — geras, duosnus lietuvis, Suvalkijos sūnus ir daugel kitų.

★

Yra sandariečių sunkiai sergančių, būtent: Domininkas Mažeika ir žmona Elzbieta, yra ligoninėje. M. Žemaitaitis. Na ir aš pats vos ištrūkau iš mirties nasrų. Liepos 30 d. gavau širdies smūgį. Pasidėkavojant daktarams Gorge J. Ballantyne Jr. ir pulk. dr. Frank Slezinski. Jie prašalino tą smėklą nuo manęs. Mane ligoninėj aplankė Sandaros vicepreziedentas, kuriam dėkoju. Ačiū J. ir J. Surkevičiam, A. ir J. Krasinskams ir sūnui Juozui. J. Stankevičiui. J. Zalieckui. Padėką priklauso už gražius linkėjimus S.L.A. viršininkams P. P. Dargiui, A. Budręckiui, A. Čaplikui, E. Mikužiūtei ir J. Millerytei. Dabar jau sėdžių namų verandoj ir rašau.

★

Per tą laiką įvyko daugybė vestuvių. Tačiau jos buvo mišrios. Algirdas Katinauskas, Algirdas Senkus ir daugybė kitų pasidarė airių, italų žentais. O kiek tų gražių lietuvaičių pasidarė svetimtaučių marčiomis... Vienų tėvų trijų savaičių dvi dukrelės ištekėjo už svetimtaučių italų... Tėveliai juokdavosi iš senų, kad vaikai žargoniškai lietuviškai kalba. Dabar jie patys su ženteliais kalba ne lietuviškai...

★

Liepos 22 d. buvome nuvykę į Putnam, Conn., lietuviškų seselių susitikimo daržan. Piknikan suplaukė daugybė žmonių, daug automobilių ir busų. Čia buvo matyti mažai senosios kartos, ypatingai vyrų, gi moterų buvo apsčiai. Net ir ponia J. Tumavičienė su dukrelių pagalba važinėjosi po pikniką.

Malonu buvo susitikti su bostoniečiais, būtent, ponais Bankomis, Andriuuionis ir kitais. Senos kartos veikėjų jau nebuvo matyti, jie jau iškeliavę amžinybėn...

★

Liepos 7 d. Teresė Čiginskaitė ir Kazys Adamavičius sukūrė lietuvišką šeimą. Tai didelė naujiena, nes K. Adomavičius yra garsaus Mairorio parko viršininkas.

Buvo šaunios vestuvės, buvo daug svečių, giminių ir draugų. Geros laimės jiems! Nors ir mes buvome kviesti, bet dėl sveikatos negalėjome dalyvauti. **—J. Krasinskas**

St. Petersburg, Fla.

Patlabos laiškas iš St. Petersburgo, Floridos

klubo patalpas, 4880 46 Av. Petersburgo lietuviai klubo nariai ir svečiai iš įvairių Floridos vietovių, kitų valstijų ir užsienio valstybių susirenka į Floridos Amerikos Lietuvių klubo patalpas, 4770 46 Av. No. St. Petersburg, Fla. malo niai praleisti laiką, bendrai pavalgo pietus su šeimomis, svečiais iš kitur turi gerą progą pasidžiaugti kultūrinėmis programomis, susipažinti iš artimųjų ir tolimųjų apylinkių atvykusiais svečiais ir visi lyg susijungia į vieną šeimą. Praeitą sekmadienį klubo salėje buvo arti pilnumo, narių ir svečių. A. Lukšienė vaišino visus geriausiu maistu, Dimas Kostas bart. gaivino trokštančius gaivos skystimu. J. Kairys grojo lietuviškas šokių melodijas. P-nia M. Ugenskas padainavo solo keletą lietuviškų dainų. Susirinkusieji jai gausiais plojimais dėkojo. Idomu buvo matyti du jauniausius šokėjus šokant polkas ir valsus, tai Lisa Karaitytė, Vytauto duktė, 5 met. amžiaus ir Day Stonys, 6 m. amžiaus iš Chesterton. K.Mireckas pristatė publikai svečius p. Purtuliai, iš Cicero,Ill., Mėlinis,Springfield N. Jersey, Fla., p. Juškai. N. Jersey, Fla., motelio savininkai, Juška, Chicago, Ill., p. Gailiūnai, Hartford, Conn., p. Kalėdai, Wayne, N. Jersey, p. Girėnienė, Toronto, Kanada, p. Klinga, Brooklyn, N. Y., p. Daunorienė, Edg., N. Jersey, p. Dovydaičiai, Lakewosrth., Fla., p. Rugys, Lakeworth, Fla., p. Paleckiai, Pittsburgh, Pa., Mrs. Ross, St. Petersburg, Fla., Mrs. Margaret Michells, Son Floyd, Chicago, Ill., p. Galinaičiai, Chicago, Ill. ir kt.

P-nia Irena Jurgelienė su dukterimis pravedė dovanų paskirstymą, laimėjimo būdu. Tarpe susirinkusių vyko naujos pažintys, dešimtmečiais nesimačiusių jautrūs pasisveikinimai ir tarpe visų malonūs pasikalbėjimai bei pergyventų įspūdžių pasidalinimai. Malonu yra matyti tokį lietuvių bendravimą saulėtoje Floridoje.

Klubo valdybą sudaro: pir. K. Jurgėla, vicep. V. Augėnas, sekr. A. Ragelis, kas. B. Skorupskis, fin. sek. Mazolienė, svečių reikalais K. Moreckis. —Stasys Patlaba

★

Tikroji priežastis įstoti į kompartiją

Kompartijos agentas klausia aukštaičio, kodėl jis nori įstoti į partiją?

— Matote, drauge, vienas partietis atėmė iš manęs mažą parsiuką, antras pagrobė vištelę, tai kai aš būsiu kompartijoje, tai galėsiu jiems panašiai atsilygintiii.

Kuklumas yra bergždžias tikėjimas, kad kada nors ir kas nors supras, koks buvo geras tasai kuklus žmogus.

TESTAMENTAI

Įsigykite teis. **Prano Šulo** parengtą ir teisėjo **F. Wells** leidinį "KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI" Ameri- Vokietijoje ir kitur.

Tai labai naudingas informacinis leidinys norintiems sudaryti savo testamentą ir paskirstyti turimą turtą. Ten yra tuo reikalų aprašymų ir testamentinių pavyzdžių. Leidinys turi 100 psl. Kaina — 3.00. Gaunamas Sandaros administracijoj ir pas autorių.

Philomena Says

CHICAGO SAVINGS IS NOW PAYING

5.39% Annual Yield on 5¼% Passbook Accounts Daily Interest

5.92% Annual Yield on 5¾% 90-Day Notice Accounts $100 Minimum

6.003% Annual Yield on 5¾% 90-Day Savings Certificate $1,000 Minimum

6.81% Annual Yield on 6½% One Year Savings Certificate $1,000 Minimum

7.08% Annual Yield on 6¾% 30-Month Savings Certificate $5,000 Minimum

7.35% Annual Yield on 7.00% Four Year Savings Certificates $1,000 Minimum

PHILOMENA D. PAKEL
President

For 49 years, savers at near-$100 million Chicago Savings have become accustomed to the highest rates permitted by law. It is possible to offer the above yield where earnings remain undisturbed and are compounded for a year or more.

CHICAGO ★★★★
savings and loan association
6245 south western avenue 476 7575

• Passbook Savings Earn From Day of Deposit to Day of Withdrawal

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Įvairių, gerų prekių, didelis pasirinkimas! Automobiliai, akordeonai, šaldytuvai, televizijos aparatai, maistas, piniginiai certificatai.
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.
Licensed by Vnesbposyltoy
Atstovai: VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
Vienintelė jų įstaiga Chicagoje (60629)
2608 West 69 St., tarp Rockwell ir Talman Ave.
Tel. WA 5-2787

EUDEIKIS
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktoriai
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
Laidotuvių Direktoriai
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 West 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345 - 6
1410 South 50th Avenue, Cicero
Telef.: TOwnhall 3-2108 - 9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
Aikštė Automobiliams Statyti

LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR VYT. TAUKAS
Gydytojas ir Chirurgas
Bendra praktika, spec. Moterų ligos
Ofisas: 2652 West 59th Street
Tel.: PR 8-1223
Val.: pirmad., antrad., trečiad., ir penkt. 2—4 v. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
Chirurgas
2454 West 71st Street
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
Rezid. telef.: GIbson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti tel. HE 4-2123; jei neatsiliepia, tai GI 8-6195.

Tel. of.: 847-5800; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
Gydytojas ir Chirurgas
758 West 35 Street
(Kampas Halsted ir 35-os gat.)
Priėmimo val.: kasdien 1-4 p.p. ir 6-8 v. v. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiad. ir sekmad. uždaryta.

DR. ANNA BALIŪNAS
Akių, Ausų, Nosies ir Gerklės Ligos. Pritaiko akinius
2858 West 63rd Street
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076
Val.: kasdien nuo 10—12 val. ryto ir nuo 7—9 v. v. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.

DR. P. STRIMAITIS
Gydytojas ir Chirurgas
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8298
Val.: 2—8 val. vak. Penktadieniais ir trečiand uždarvta 10—12 ir nuo 2—8 v.v. Sekma

MOVING
A. VILIMAS
Apdraustas perkraustymas Įvairių atstumų.
823 WEST 34th PLACE
Telef. FRontier 6-1882

SVEIKATA
BRANGUS TURTAS

ALKOHOLIS IR ALKOHOLIZMAS

Iš dr. Vinco Kudirkos raštų

(Tęsinys)

Valstija čia nieko nekenčia, nes akcizą gauna iš pelno. Iš kitos pusės draugystė tokį uždarbį nuo pardavimo sudeda į viešas kasas, paskirdami jį visokioms labdaringoms institucijoms, naudingoms žmonėms darbininkams.

Pasekmės pasirodė gana geros: nuo 1871 iki 1875 metų Švedijoje kiekvienas gyventojas išgerdavo per metus po 5,4 litrų, o 1885 iki 1890 m. tik po 3,4 litrų.

Norvegijoje tie skaičiai tokie: 1875 iki 1880 m. 2,4 litrų, o 1886 iki 1890 metų tik 1,5 litrų.

Peržiūrėsime dabar Šveicarijos monopolį ne tik pardavimo, bet ir varymo alkoholio. Čia ir privatiški fabrikai varo spiritą valstybei. Rektifikacija spirito yra paduota didžiausiai priežiūrai, prekės spirito padidintos ir parsiduoda tik grynas spiritas, iš kurio jau pramoninkai daro įvairius gėrimus.

Per septynis metus veiklmo tos sistemos pasirodė gražūs vaisiai iš sanitariškos, fiskalinės ir viešos gerovės pusių. Jau į antrus metus pasididino valstybės iždas 374,00 fr. O kad dešimta dalis to eina viešiems kantonų reikalams, atsižvelgiant gyventojų skaičių, tai tokiu būdu kasmet didelės pinigų sumos eina auginimo ir mokymo vaikų reikalams, pagerinimui darbininkų valgiui, įtaisant pigias virtuves, spaudai, knygoms leisti apie alkoholizmo žalą ir t.t.

Net ir visi kantonai moka akcizą ir tai labai mažą, o vietos su higieniškais gėrimais visai nuo akcizo atleidžiamos. Šią sistemą išrado gana gera ir turinti Šveicarijoje didelį populiarumą: viešame balsavime buvo 267,123 sutinkančių, prieš 137,496 nesutinkančių.

Tačiau ir šitai sistemai galima šį tą prikišti: ji leidžia juk žmogui pasigerti, tik mat grynai pritaisytu spiritu, o ne kokiomis buizomis, kaip sakysime 'Zaninėmis' ir 'Didvyžinėmis' (Suvalkų gub. Zano ir Didvyžių spirito varyklos). Tai taip, lyg žmogui, norinčiam pasipiaut, pasiūlytų vieton atšipusio, surūdijusio peilio gerai išgaląstą!

Dėlto gi kur kas gražiau atrodo sistema stataus uždraudimo spiritinių gėrimų, vartojama tūdose J. A. Valstybėse. Maino gubernatorius 1851 m. visai uždraudė varyti ir pardavinėti spiritą ir kas pasirodėž per kelis metus tą valstija, iki šiol vargingiausia, pasidarė viena iš turtingiausių. Į pajamų kasas įplaukė virš 20 milijonų dolerių, kurie juk būtų nuėję gėrimams, jeigu nebūtų buvę uždraudimo.

Gera sistema ir žinoma per tai sunki įvykdyti. Dėl tos priežasties iki šiol dar tik 7 valstijos ją vykdo.

Bandoma yra keliai nubaudimo girtavimo per teismą arba policiją (Anglija, Suomija) ir taip gi duoda gerus rezultatus, sumažinant girtuoklių skaičiaus.

Prie kelių sumažinimo alkoholizmo priklauso, žinoma, platinimas vietų su gaivinančiais gėrimais, žmonių švietimas ir mokinimas vaikų toje dvasioje — visi keliai labai naudingi ir gražūs.

O tačiau nė vienas kelias atskirai, nė visi keliai sujungti į vieną nenugalės alkoholizmo, jeigu patys draugijos nariai nepritaikys jų, nepridės į pagalbą savo rankų. Tai štai dėl ko kovoj su alkoholizmu taip svarbią vietą užima blaivybės draugijos.

(Bus daugiau)

Praktiški Patarimai

KAIP GERAI IŠSIMIEGOTI BE VAISTŲ PAGALBOS

Žmogaus organizmui reikalingas geras poilsis ir kūną atstatantis miegas.

Apskritai, miegas būtinas sveikatai išlaikyti, bet dar labiau jis privalomas nusilpusiems, mažakraujyste sergantiems ar šiaip silpniems asmenims.

biau veiklume ir nuolatiniu už interesavimu gyvenimo problemomis.

Kitaip sakant, turime naudoti kiek galima daugiau savo fizines ir protines pajėgas.

Dr. Bensacon smerkia tinginius.

Ne tingmiani esąs skiriamas ilgas gyvenimas, nes įkrtięs į nuobodumą, ir vengdami darbo, tinginiai patys savo apsilpnina ir išlepina savo nervi-

Žinomas prancūzų gydytojas A. Bensacon, pats pasiekęs 90 metų amžiaus ir ilgąi praktikavęs apdraudimų kompanijos, parašė knygą, kurioje išdėstė savo pažiūras į senatvę.

Pirmiausia, jis pabrėžia, jog ramus gyvenimas, higienos prisilaikymas gali palaikyti organizmą gerame stovyje, bet paties žmogaus amžiaus neprailgins.

Panašiai — arbatos, kavos ir net alkoholio gėrimas nesutrumpins žmonių gyvenimo.

Ilgesnio amžiaus paslaptis, pasak dr. Bensacon, glūdi mū

Pirmoje vietoje šiuo atžvilgi stovi J. A. Valstybės, kur 55 proc. mirčių būna pasėkoje tokių atakų.

Anglijoje tas nuošimtis siekia 52 proc., Škotijoje — 54 proc., Švedijoj ir Australijoj, taipgi 54 proc. N. Zelandijoj — 51 proc.

Mažiau žmonių nuo širdies atakų miršta Jugoslavijoje — 27 proc.

Taipgi patirta, jog daugiau vyrų, negu moterų miršta nuo tų smugių.

ŠIRDIES ATAKOS (PRIEPUOLIAI)

Tarptautinė Sveikatos Organizacija, atlikusi tyrimus 22 kraštuose, surado, jog širdies priepuoliai (atakos) nusineša daugiau negu pusę gyvybių Vakaruose.

Nepakankamai išmiegotos naktys ardo ir pažeidžia jautrią nervų sistemą.

Tiems, kurie kenčia nuo nemigos, patartina vakarais, po darbo, ilgiau būti gryname ore.

Be to, reikia žiūrėti, kad tvarkingai veiktų virškinimas, nes tai dažniausia prisideda prie nemigos kančios.

Naudinga yra prieš einant gulti išsimaudyti šiltame vandenyje ir išgerti stiklą karšto pieno.

Nuo nemigos pirmoji ir svarbiausioji priemonė yra normalus gyvenimas, higienos žiūrėjimas ir reguliarios miego valandos.

Reikalinga taipgi, kad kambariai būtų gerai išvėdinti net gi žiemos metu.

Tačiau pats svarbiausias dalykas, tai prieš einant gulti atsikratykime nuo tamsių minčių ir pamirškime pergyventus nemalonumus.

RŪPESČIAI GALI MUMS PAKENKTI

Pasikartojantieji rūpesčiai ir susijaudinimai dėl įvairių blogybių ir nesmagumų, kurie mus užtinka, atrodo papras)tu, kasdieniniu reiškiniu.

Mes prie jų taip priprantam, kad rodos nuo jų neįmanoma atsikratyti.

Bet jie turi būti kontroliuojami ir mažinami, kitaip, ilgai niui, jie gali pakrikdyti mūsų sveikatą, o ypač nervus.

Ne veltui amerikiečiai turi pasigaminę šūkį: "Don't Worry", kuris reiškia ne ką kitą, kaip paraginimą perdaug nesisieloti dėl ištikusių mus nesmagumų ar smarkesnių su-

Lietuvia Firgi turi savotišką patarlę, kuri skamba taip:

Gyvenime juk pasitaiko visko: linksmesnių ir liūdnesnių momentų, gerų ir blogesnių dalykų.

Prie to visko reikia pripratsti ir iš anksto pasiruošti sutikimui įvairių staigių sukrėtimų.

MEDUS BUVO NAUDOTAS IR KAIP VAISTAS

Prieš keletą dešimčių metų išleistoje Lietuvoje sveikatos knygoje gana svarbią vietą buvo priskirta ir medui.

Patarta naudoti medų sumaišius su arbata nuo peršalimo, slogos, netinkamo virškinimo ir taip pat nuo šienligės (hay feder).

Medus buvo rekomenduojamas ir kaipo vaistas nuo ulcerio arba žaizdų skilvy, geriant jį su pienu.

Gydymąsis tačiau turėjo už sitęsti šešetą savaičių.

Šiandieninė medicina nėra linkusi pripažinti medui tokių gydomųjų ypatybių, nors kaipo maistas ir cukraus paduotojas medus pasilieka ypatingai vertingas.

RUGSĖJO SULAUKUS

Rugsėjo mėnuo atpyškėjo,
Rudenėlis prasidėjo.
Saulė Floridos laukais slenka,
Ten daugiau spindulių tenka.

Aplink gamtoje daug kas kinta,
Diena kur kas vėliau prašvinta
Daržely gražios gėlės vysta.
Ir bitelės prie jų neužklysta.

Rugsėjui vos tepasirodžius,
Iš piejų vėjai atpučia
Paskleidė kaip rugiapiūtę.

Amerikiečiai seka Watergate bylos apklausinėjimo duomenis, tačiau ilgai užsitęsusi byla nebėra didžiulė sensacija, vis labiau visiems atsibosta.

LAIKO KALBA

Kas šiandien mums yra medus,
Rytojaus užmaršty pražus.

Ko nesuprantame—stebuklas,
Rytoj jau užmirštas nokturnas.

Kas šiandien mūsų galvai melas,
Naujos kartos bus sielos penas.

Kas filosofams, mokslui tikra,
Nebus jaunųjų arfa, citra.

Ką gerbia seniai prie altoriaus,
Juokai jau bus vaikams rytojaus.

Mėnesienoj kas siūlus verpia,
Su ašarom išaustus skalbia.

Kas paslaptis dabar, mįslė,
Rytoj nuvytusi gėlė.

Ratukai laiko smarkiai sukas-
Kas didelis, ryt bus mažiukas.

—Šiaurys

PINEAPPLE YRA GERAS VAISIUS

Peaneapple, kas lietuviškai reiškia — "pušies obuolys", yra sultingas, malonaus kvapo ir gaivinantis vaisius, pastaruoju laiku atkreipęs į save daugiau dėmesio kaipo priemonė sumažinti svorį.

Skaniausias yra tas "pineapple", kuris pilnai prinoko ant medžio, bet taip prinokusio vaisius negalima eksportuoti.

Todėl ir atgabenti į šią šalį tos rūšies vaisiai neturi taip gero skonio.

Pineapple valgyti yra sveika.

Tiesa, jame yra labai mažai vitamino C, kokį užtinkama apelsinuose, uogose ir pan. vaisiuose.

Tačiau už tai jis turi kitų privalumų.

Amerikiečių chemikai surado, jog pineapple yra ne tik teigiamas veiksnys prieš nutukimą, bet jis dalinai atlieka antibiotikų uždavinį ir suteikia atsparumą prieš infekcijas.

SENAS LIETUVIŠKAS SŪRIS PASIRODĖ ŠIOJE ŠALYJE

Kadaise Vak. Europoje buvo pagarsėjęs, Mažojoje Lietuvoj gaminamas "Tilžės sūris".

Sovietam sokupavus Lietuvą, tą sūrį pradėjo gaminti pabėgę meistrai į Daniją.

Tas sūris dabar atgabenamas į Ameriką ir galima gauti žymesniose krautuvėse — "Tilsit Shees" vardu.

Skanus tas sūris.

Panašiai yra ir su lietuvišku krupniku, kuris čia vadinamas "Meškinis". Šis krupnikas ir pagarsėęs savo skoniu ir gaminamas šiuo metu Danijoje, kuris pristatomas ir Amerikai bei kitoms šalims.

Taigi, senieji mūsų gaminiai turi gerą vardą ir kitose šalyse.

Praktiški Patarimai

Kojų sutinimas gal atsirasti dėl įvairių priežasčių

KL. Mano kojos yra sutinusios. Ar tas gali būti pavojingas reiškinys mano sveikatai?

—V. Vladaltis

ATS. Taip, nuolatinis kojų sutinimas gali tapti pavojingu dalykų jjūsų sveikatai ateityje.

Bendrai imant, kojų sutinimas yra kaip ir įspėjimas, kad kūno sistemoje yra kas nors negero.

Mėlynos kraujo gyslos, vadinamos venomis, yra visiems gerai žinomos, nes jos matomos kojų ir rankų odoje.

Per venas teka kraujas atgal į viršutinę dešinės širdies pusės dalį.

Venos yra dvejopos dalis jų yra paviršuje, o kitos — giliau viduje.

Didžiosios venos yra panašios į medį, iš kurio išeina stambesnės, mažesnės ir visai mažiukės šakutės.

Jeigu didoka vena yra dėl tam tikrų priežasčių dalinai užblokuota arba venos sienelės netenka normalio atsparumo, kraujas reikia gydyti.

Tuo atveju patartina kreiptis į savo šeimos gydytoją neatidėliojant.

JŪS KLAUSIATE, MES ATSAKOME

Paaiškinkite apie tą akių ligą vad. glaukomą

L. Leonaitis iš Los Angeles, Cal., rašo

"Malonėkite paaiškinti apie ligą vadinamą glaukomą, ir kiek ji yra pavojinga žmogui. Už paaiškinimą jums iš anksto dėkoju".

ATS. Glaukoma yra viena pavojingiausių akių ligų. Ji iššaukia apie pusę apakimų su augusių tarpe.

Kuomet kraujas, kuris ateina į akį ir atneša maisto, negali grįžti, tai akyje atsiranda skysčių.

To pasėkoje, mes juntame spaudimą, akis sukietėja, paraudonuoja, o regėjimas pakrinka.

Besivystant glaukomai, asmuo gali matyti daiktus prieš save, bet ne taip gerai išsonų.

Tačiau laipsniškai mažėja r galūtinai pranyksta.

Spaudimą akyje gydytojai kartais prašalina vaistų pagalba, bet jei tas nepavyksta, tai pritaikoma operacija.

Tikroji tos ligos priežastis dar nėra žinoma.

VIENUR PADEDA, KITUR GALI PAKENKTI

Dr. Paul F. Shulman, profesorius Illinois College of Optomestry, pareiškė, jog visa eilė vaistų, naudojamų gydymui įvairių ligų, netiesioginiai gali pakenkti akių regėjimui.

Pvz., raminantieji (beladonna) vaistai, kurie atpalaidoja nervinį įtempimą sergantiems ulceriu gali pakenkti regėjimui(matymui), iškreipiant akies lėlytę.

Perdaug vartojant aspirino, sumažinama akies jautrumą ir pasėkoje to įvairūs daiktai atrodo aptemę.

Cordizone gali paskatinti glaukomą.

Daug yra kitokių vaistų, kurie vieną taisydami, kitą gadina, todėl gydytojai, priskirdami juos pacientams, yra priversti nuolat būti sargyboje.

Patikslinimas. Sandaros 33 nr. eilėraščio 'Faktai juokiasi' autorius yra Šiaurys.

Šeimininkėms

PIENIŠKA BULVINIŲ LEISTINUKŲ SRIUBA

3

Paimti:
1½ kvortos pieno,
½ kvortos vandens,
3 virtas bulves,
3 šaukštus miltų,
1 šaukštelį sviesto.

Virtas bulves sumalti, pridėti miltų, druskos, įmušti kiaušinių trynius ir gerai išmaišyti.

Po to, į paruoštą masę sudėti išplaktus baltymus ir atsargiai išmaišyti.

Pieną su vandeniu užvirinti ir su arbatiniu šaukšteliu leisti į jį leistinukus pamažu verdant, kad jie neišsileistų.

Prieš duodant į stalą, įdėti sriubon sviesto.

KUMPIS SU OBUOLIAIS

★

Paimti:
2 gabaliukus kumpio,
3 obuolius,
½ puoduko razinkų,
½ puoduko cukraus (maple),
1 puoduką vaisių sunkos.

Daryti: Sudėti kumpį gabaliukus puodan (caserole) ir apdengti jų viršų nuluptais obuolių gabaliukais 1 colio storumo.

Vidun kiekvieno obuolio, gabaliuko įdėti keletą razinkų, pabarstytu "maple" cukrumi. Ant viršaus jų uždėti kitą gabaliuką kumpio ir aplaistyti vaisių sunka (geriausia —pineapple).

Kepti vidutinio karštumo krosny prie 350 F., apie 30 minučių.

SKANI PAGAMINTA DARŽOVIŲ SRIUBA

★

Reikia paimti:
6 bulves,
2 morkas,
¼ žiedinių kopūstų,
1 litrą pieno.

Daroma taip: Bulves supiaustyti keturkampiais gabalėlais, morkas sutarkuoti bulvine tarka, kopūstus supiaustyti ketvirtainiais gabalėliais.

Daržoves išvirti mažame kieky vandens.

Pirmiau dėti tas, kurios ilgiau verda, būtent: morkas, paskui kopūstus, o vėliau — bulves.

Kai daržovės išvirs, sriubą užbaltinti saldžiu pienu, pridėti druskos ir sviesto.

Supylus pieną, geriau nebeužvirinti, o tik truputį pakaitinti.

ARBŪZŲ IR OBUOLIŲ APKEPAS

Paimti:
1½ svaro arbūzo,
4—5 obuolius,
½ stiklinės monų kruopų,
1 šaukštą sviesto,
truputį cinamono,
2 stiklines greitinės padažo.

Daroma taip. Arbūzą nulupti, išimti sėklas, sutarkuoti ir pylus vandens (bei pridėjus sviesto), pašutinti.

Po to, pridėti:
tarkuotų obuolių ir
dar kiek pavirinti.

Nukėlus puodą nuo ugnies, masę atvėsinti,
sudėti piene sudrėkintas monų kruopas,
su cukrum ištrintus trynius,
cinamoną,
druską,
viską išmaišyti ir
paskui sudėti išplaktus baltimus.

Viską supilti į paruoštą formą, apdėti sviesto gabaliukais ir iškepti orkaitėje.

Prie šio apkepo duoti grietinės padažą.

VIRTOS KALAKUTIENOS MALTINIAI

Paimti:
1¼ svaro virtos ar keptos kalakutienos,
1 kiaušinį,
1 riekutę pyrago,
½ stiklinės pieno,
2 šaukštus sviesto,
1 stiklinę džiuvėsėlių,
truputį druskos.

Kalakutieną reikia supiaustyti su visa oda į gabalus, pridėti piene mirkyto pyrago lašinių gabaliukų ir viską permalti mėsą malama mašinėle.

Masę ištrinti, truputį atskiesti karštu vandeniu ar pienu,
įdėti kiaušinį,
druskos,
išmaišyti ir
padaryti maltinius.

Juos pavolioti džiūvėsėliuose ir iškepti svieste.

Prieš paduodant į stalą maltinius, sudėti juos į pusdubenį (pusblūdį), palaistyti tirpintu sviestu.

Prie jų tinka bulvių košė ar troškintos morkos.

TARKUOTŲ BULVIŲ KOŠĖ

Paimti:
15 bulvių,
1 litrą vandens,
truputį druskos,
1 šaukštą riebalų,
1 svogūną.

Daroma taip. Verdantį, pasūdytą vandenį sudėti žalias, tarkuotas bulves ir maišant, pavirti, kol sutvirtės.

Pridėti taukų su spirgintais svogūnais, druskos ir dėti į krosnį ar orkaitę (duchovką), idant iškeptų (išsitraškintų).

GRIETINĖS PADAŽAS

Paimti:
1 šaukštą miltų,
1 šaukštą sviesto,
1—1½ stiklinės mėsos arba daržovių sultinio.

Be to, paimti:
½—1 stiklinės grietinės,
truputį druskos.

Svieste iki gelsvumo paspirgintus miltus maišant atskiesti mėsos ar daržovių sultiniu ir pavirinti 5—10 min.

Virimo pabaigoje pridėti grietinės, druskos.

SENOVIŠKAS LIETUVIŲ RECEPTAS PARUOŠTI SKANIUS BARŠČIUS

Barščių gaminime lietuvės buvo specialistės.

Vienas tokių receptų gali būti sekantis.

Į verdantį rasalą idėdavo gabalą jautienos.

Atskirai virdavo keletą burokėlių ir kopūstų gatvelę, kurią prieš virimą apliedavo karštu vandeniu.

Išvirtą kopūstą ir burokus supiaustydavo ir įmesdavo į rasalą.

Dar galima paimti trejetą pamidorų, supiaustyti juos į dalis, persunkti per "sietelį", kad atskyrus žievę rir grūdelius, o paskiau pakepti svieste.

Paskiau pamidorus, kopūstus, burokėlius supilti į rasalą ir virti ½ valandos.

Prieš valgymą reikia įpilti porą šaukštų rūgščiose grietinėse ir gerai sumaišyti.

Išėmus mėsą iš rasalo, ją supiaustyti į gabalukus ir vėl supilti atgal.

Jeigu jums užteks kantrybės, tą viską atlikti, tai baršČiai bus tikrai skanūs.

SOCIALINIS DRAUDIMAS - MEDICARE

REDEGUOJA TEIS. PRANAS ŠULAS

PENSIJOS IŠ VAKARŲ VOKIETIJOS

★

Kai kurie dirbę II pasaulinio karo metu Vokietijoje nustojo sveikatos bei darbingumo

Be to prievartos darbuos kiti, kurie asmens buvo sužeisti ar užmušti nelaiminguose atsitikimuose.

Jų našlės turi teisę į darbininkų našlės pensijas.

Tarnavę Vokietijos kariuomenėje ir nustoję nemažiau kaip 20 procentus sveikatingumo, taip pat gali gauti mokėjimus.

Jiems žuvus turi teisę į atlyginimą jų žmonos ar tėvai.

Tuos faktus reikia įrodyti dokumentais ar patikimais notariniais liudininkais.

Smulkesniais apfromacijas teikia Socialinis klubo valdyba, 3547 S. Emerald. Chgo, Ill. Tel. LA 31-387 (po 6 v. v.); testamentų reikalais skambinti pirm. Pr. Šului CL 4-7965 (rytinėmis valandomis V-ba

Klausimai ir Atsakymai

Jei norite pigiau iš valdžios nusipirkti įvairių reikmenų...

KL. Kaip galima nusipirkti pagal išpardavimą (sale) valdiškų reikmenų? Oliukas

ATS. Pageidaujant "karšto" ('hat išparadvimo, k. a. Sherman tanko, P.T. laivo, sauso (dry) doko, prašykite brošiūros — "How To Buy Surplus Personal Property trom the Department of Defence", jos kaina — 25 centai; galite išsirašyti C.O.D., Washington, D.C. 20402.

Iš tos įstaigos galima pirkti; įvairių knygų, žemėlapių, įvairių rūbų, baldų, rankinių įrankių, motociklų, foto priemonių, auto mašinų, tekstilės, odos ir kailinių.

Perteklių (surplus) galima įsigyti iš civilinės agentūros, iskaiatnt nekiln. turtą ir namus.

Viskas parduodama pigiomis kainomis— General Servcie Administration, Washington, D.C. 20405. **pr. š.**

VYRAMS REIKALINGA DAUGIAU MIEGO

Londonas. — Pagal "New Scientsit" žurnalo pranešimą, vidutiniškai imant, vyrai yra reikalingi 10 minučių daugiau miego nakties metu, negu moterims.

Esant senyn. vyrams reikalinga dar ilgiau miegoti—apie 25 min.

Tyrinėjimus darė medikai su 120 vyrų ir tiek pat moterų.

Kas liečia įsitikinimą, kad reikalinga aštuonių valandų miego per parą, tyrinėjimai surado, kad vidutiniškai reikalinga septynių valandų ir 36 minučių miego.

ATEIKI Į SVEČIUS

Dairais, gražuole, milijono,
aš sutaupiau net bilijoną!!.

Turi mokėti pasiimti,
nes iš širdies sunku išimti.

Rieškučiomis kai semt bandysi,
tikriausiai, miela tu suklysi:

Tie mano pinigai—siela,
kuri netirpsta su diena.

Jei bilionas tas žavus,
ateik pas mane į svečius.

Paež. Žuvėdra

AR AŠ TAU, SESE, NESAKIAU...

NAUJA LIETUVIŠKA AKADEMIKŲ ŠEIMA

Mėnuo, tėvelis, dalelę skyrė,
Saulė, močiutė, kraitelį krovė.

Dail. Žibutė Jurėnaitė ir Povilas Galvydis sukūrė šeimą. Jungtuvių apeigas atliko kan. V. Zakarauskas Marquette Parko liet. par. bažnyčioj. Vargonais grojo pianistas M. Motekaitis, palydint smuiko garsais muz. P. Matiukui. Pažiūrėti jungtuvių apeigų susirinko bažnyčion daug giminių, draugų ir bičiulių. Jaunosios tėvas inžinierius Povilas Jurėnas iškilmingai privedė dukrelę prie altoriaus ir perdavė jaunajam. Pajauniais buvo: D. Augustaitytė, D. Rudaitienė, L. Galvidytė, magistras J. Jasiūnas, V. Satas ir J. Rudaitis.. Abu jaunavedžiai gimę ir užaugę svetimam krašte. Abu baigę lit. mokyklas ir aukštuosius mokslus.

Vainikėlį pyniau, ant galvelės
dėjau,/užsidėjus ant galvelės,
/ jaunimėlin ėjau.

Dail. Žibutė yra baigusi aukš. lit. mokyklą, St. Rita pr. mokyklą. Lankė Meno akodemiją Chicagoj ir meno studijas baigė Illinois u-te; už pažangumą moksle buvo dekano garbės studentų sąrašuose. Yra bendradarbiavusi "Eglutėje" su humoristiniais rašinėliais. Prieš keletą metų dalyvavo Lietuvos dail. jungtinėj parodoje Chicagoje su savo kūriniais. Pasiryžusi dar toliau tęsti stud. meno magistrės laipsniui.

Povilas Galvydis yra baigęs šv. Jurgio liet. par. pr. mokyklą Chicagoje, Marton aukšt. mok., ir baigė Illinois u-te biologiją. Dirba valstybinėj tarnyboj gamybos produktų inspektorium. Be to išlaikęs egzaminus pardavinėja nekiln. turtą.

Vestuvių puota buvo 63 St. ir Harlem, Veteranų salėj, kur prie durų jaunuosius sutiko su duona ir druska mamytės, jaunosios tėvelis, jos brolis Šarūnas ir sesutė Žinija. Jaunavedžiai įėjo salėn, maršą grojant. Puotą pradėjo kan. V. Zakarauskas malda ir linkėjimu'Viskuo gyvenime dalinkitės su meile." Jaunosios tėvelis inž. P. Jurėnas pasveikinęs svečius, tarė jaunavedžiams jautrius, ir giliai prasmingus žodžius (jo kalbą išspausdinsime kitam Sandaros n-ry. Red.).

Zita (Jurėnaitė) ir Vytautas Galvydžiai

Iš Lietuvos raštu sveikino jaunosios sesutė Danutė iš Kurklių, su širdingais linkėjimais, apgailestavo, kad negali dalyvauti puotoj, ją pažįsta tiktai iš atvaizdo. Iš Vilniaus sveikino jaunosios dėdė meno akad. prof. dail. Edvardas Jurėnas su žmona, jį vienija su Žibute meno idėjų pasaulis; kvietė atvažiuoti Lietuvon pažiūrėti mūsų tautos amžiais sukurtų meno lobių ir dar daugiau praplėsti savąjį meno vizijų pasaulį. Jaunavedžius iš Vilniaus telegrama sveikino jaunojo tetos Cicėnienės šeima.

Žodžiu sveikino jaunųjų draugas, magistras J. Jesiūnas.

Jaunosios tėvelis, inž. P. Jurėnas dirba Chicagoje prie pramonės pastatų konstrukcijų skaičiavimų; jis buv. Am. Liet. inž. ir arch. s-gos valdybos narys, vienas pirmųjų steigėjų žurnalo "Technikos Žodis" ir buvęs jo vyr. red. virš 2 metų. Lietuvoje buvo Zarasų, Ukmergės apskr. inžinieriumi ir Pieno centro pieninių statybų vedėju. Be techniškų studijų baigimo yra dar išklausęs Kauno u-te sociologiją ir žurnalistiką, ruošėsi technikinės spaudos darbui. Jaunosios mamytė Domicelė Jurėnienė yra Lietuvių operos Chicagoje narė ir dirba ligoninėje.

Jaunojo tėvelis Vyt. Galvydis mirė Chicagoje prieš keletą metų, buvo nuoširdus lietuvis, aktyvus viekėjas ir organizatorius. Jaunojo mamytė Ona Galvydienė yra baigusi Vilniaus u-tą.

Ir pasėjau žalią rūtą, bus
mergelė man,man.
Dar, dar, bernužėli, dar ne
tavo valioj.
Ir sumainė aukso žiedus,
bus mergelė man, man.
Jau, jau, bernužėli, dabar
tavo valioj..

Įsismaginę svečiai dainavo kartodami: Karti, karti arielkėlė karti... Jaunavedžiai arielkėlę pasaldindavo. Jaunieji visus svečius pavaišino vestuvių tortu,

Įpusėjus vaišėms, visų buvo sudainuota Rūtos dainelė,orkestrui pritariant. Jaunavedžiam apleidžiant salę, jaunimas sudarė iš rankų vartus, pro kuriuos jaunieji pralįsdami širdingai atsibučiavo su jaunystės draugais ir draugėmis atsisveikindami.

Svečių tarpe buvo keli redaktoriai ir žurnalistai.

Šokiams grojo Bichnevičiaus orkestras. Vaišių metu pranešėju buvo aktorius Al. Dikinis, įpranešimus įpindamas humoristinių nuotrupų.

Svečių nuotraukas fiksavo pasižymėjęs fotografas V. Noreika.

Į vaišes atsilankė virš dviejų šimtų svečių. Vestuvių vaišės vyko lietuviškų tradicijų dvasioje ir užsitęsė iki vėlumos nakties. Ir mudu linkime naujai akademikų porai laimingo šeimyniško gyvenimo bei šviesos atei-ties. —**Magd. ir Pr. Šulaičiai.**

FRANK'S T.V. & RADIO, Inc.

Didelis pasirinkimas įvairiausių televizijų, radijo stereo aparatų. — Oro vėsintuvai. Spalvotos televizijos aparatai. — Pardavimas ir taisymas.

3240 SO. HALSTED STREET — Telef. CA 5-7252

PASKAITOS IR TYRINĖJIMAI

atsibūna kiekvieną sekmadienį, svetainėje Y.M.C.A., 6235 S. Homan Ave., prie 63rd St., nuo 10—12 val. ryto.

Kviečiame visus, norinčius susipažinti su Dievo tiesos žodžiu, ir per jį surast išganymo kelią.

Įėjimas nemokamas, kolėktų nėra

Švento Rašto Tyrinėtojai

Dievo Karalystės Žinios

APIE MIRTĮ. KAS POTAM BŪS

Tęsinys 2.

★

Toliau skaitydami Šventą Raštą atrandam, kaip priešininkas velnias sugundė mūsų Motiną Jeva darže Edene. Jis paėmė žaltį už tą gundytoją, ir žaltys tarė moteriškei, judu galit valgyt nuo visų medžių vaisius ir judu niekuomet nemirsit, bet judu viską žinosit taip kaip Dievas, kad žino, ir būsit jam ligus. (1-Moz. 3;4-5).

Ir juodu neatsilaikęs prieš pik tojo pagunda, apie kurį Dievas buvo sakęs nevalgyti, kad Nenumirtumėt ir taip žmogus nusidėjo.

Dievas savo žodžio neatmainė, ir turėjo įvykdyti ką buvo sakęs, Mirti, Numirsi. (1-Moz. 2:17). Ir Adomas išgyvenęs varguose, ligos, sopuliuose, baimėje, 930-metų ir Numirė.

Būtų klausimas, kodėl mes mirštam? Atsakymas yra toks: Kada Adomas ir Jeva gyveno Rojuje, Jie vaikų neturėjo. Jiem vaikai gimė po ištrėmimo iš Rojaus, o tėvai jau buvo peržengę Dievo Įsakymus, Todėl jo visi vaikai gimė po Adomiška nuodėme, todėl visi ir tur mirti šiandien. (Romėciam,s 5;12), ten taip ir sako, nes Apaštalai taip tikėjo.

Kaip per vieną žmogų Nuodėmė atėjo į pasaulį, ir per nuodėmę Mirtis,iri šitaip mirtis per visus žmones persiveržus yra kadangi jie visi nusidėjo. Dabar matom kaip atėjo mirtis, ir kodėl visi dar tebe miršta.

Kitas svarbus klausimas būtų, Kur randasi visi numirusieji? Kur jie nuėjo po Mirties? Į šuos klausimus mums atsako Šventas Raštas. (Saliamono Mokytojaus 9:5, 10 eilutė. Jis sako taip:

Gyvieji žino, kad mirs, bet Numirusieji nieko nežino, Toliau jis sako: Koks darbas pakliuvo į tavo rankas nudirkb išmintingai kol gyvas esi. Nes Grabe, kape, į kurį tu nueisi, nėra jokio darbo, nei mokslo, nei išminties, esi negyvas, Numiręs.

Kas įdomaujates apie Tiesą, mes prisiųsim veltui knygelių.
Kreipkitės šiuo adresu:

Lithuanian Bible Students
212 E. 3rd Street,
Spring Valley, Ill. 61362

Help Wanted
Male & Female

PORTER & MAIDS. Full Time. 1 blk. north of Golf. Mill Shopping Senter
GOLF MILL NURSING HOME
9777 Greenwood
Niles, Ill. 965-6300

Real Estate

Cab-Yellow Cab Corporation in Lancaster-Palmdale, Cal. Site of the new intercontinental Airport for Los Angeles, Tremendous potential. Ground floor opportunity. $40,000 cash.
805-948-1515

VITAMINAS BULVĖSE

Pasirodo, jog bulvių žievėje yra mažai vitamino C.

Kur kas daugiau vitamino randasi tuoj po žieve.

Tačiau didelėje ir mažoje bulvėje vitamino C kiekis yra toks pat.

Todėl geriau pirkti ir valgyti mažesnes bulves, negu didesnes.

Tą patį galima pasakyti ir apie pamidorus.

Help Wanted

SCREW MACHINE OPERATOR

Automatic scew machine operator, set-up and operate for Acme Gridley, New Britain screw machine. Production shop, top wages for qualified person.
Phone 1-519-966-2590
collect, or mail to:
CHARLES LAUE LTD.
P. O. Box 7, Sandwich P. O.
Windsor, Ontario, Canada N9C 3Y6

FACTORY HELP — Excellant opporutnity. Will train. Immed. openings.
GALLAGHER CORP.
2030 Lehigh
Glenview, Il.

ARC WELDER

Experinced in Layout and fitting. Must work from blue prints.
All position welding, burning and grinding.
AUTOQUIP
Apply

Male & Female Help

Food Service. Full or part-time, day & night porters, full time only 7 a. m. to 3 p. m., night porter 11 p.m. to 3 a. m., Serving lunch 11:30 to 2 p.m., Full time 10—5, night shift part-time 5 p.m. to 8 p. m. & ful time night shift 5 p. m. to 11 p.m.
Burger King, 90 Skokie Hwy. Highland Park, Ill.
831- 9777

OFFICE CLEANING
No exp. nec. 10—6 a.m.
Northbrook. Full time
Own transp. nec.
Call MR. NOLAN — 964-1306

Household Help
Help wanted

LIVE-IN CHILD CARE
1 infant. Lite Housekpg., Skokie, Pvt. rm., both, kit., or commute 3 days.
Good Salary.
679-0165

MALE HELP

WM. A. LEWIS
TAILOR—FURRIER
Experienced in Wowen's apparel & handling fur machine.
Repairs and Sewing.
Apply in person or call:
Miss Tubbs
WM. A. LEWIS
2301 West 95th St.
PR 9-1010

MECHANICS
Needed with experience on food plant machinery and have machine shop capabilities. Evenings or day shift available. Only experienced need apply. Good hourly wages and benefits.
Apply in person
or call:
GOOD HUMOR CORP.
4649 W. Armitage Ave.
237-1300

Personals

FEAR UNWANTED
PREGNACY?
Call for tree information
VASECTOMY, permanent birth control for men.
MENSTRUAL EXTRACTION
MENSTRUAL EXTRACTION for women. Starts period, if not more than 12 days late.
(312) 644-3410
MIDWEST POPULATION
MIDWEST POPULATION CENTER
100 E. Ohio, Chicago

Daugiau smagumo yra mylėti, negu būti mylimam.

Pirmoji lietuvių dailininkų meno kūrinių paroda buvo atidaryta Vilniuje, 1907 m. Pylimo gatvėje.

Female Help

LPN'S — AIDS — COMPANIONS
Live-in & part time.
769-0281
Evanston

TOOL & DIE MAKER. Potential erngs. in excess of $17,000 yr. Elk Grove manfstr. seeking exp'd. cold hdng. die mkr. Cld. hdng. die fnshng. exp. pref. Nite shift open. 50 hrs. guar. Top. Ben. Call Miss Ternes—766-9000 **Pinner Scraw & Nut Co.,** 2700 York Rd., Elk Grove.
An Equal Opportunity Employer

MachinistErool Makers. Top men only! Job shop exp., Read prints, Set Up & Operate, Steady, 50 hrs. or more, Top wages, Free insur., Coffee, Paip Vac. & Holiday. **Paul Machine Co., 4600** S. Kedzie, Chicago
An Equal Opportun. Employer

MACHNE SHOP. Mill hands, Lithe hands. Set upe& operate. Must be experiencde, Age no barrier.
5145 W. LAKE ST.,
Chicago 379-3992

Real Estate

55th Francisco, 8 rm. brk. bung. Ga sht., bsmt., 220 line, 4 bdrms., 7 closets, w-w cptg. Drapes, gar., & extras. $23,500. — Owner.
Call: 434-0860

Household Help

RELIABLE SITTER FOR 11 yr. old mentally retarded boy after school (3 p. m.).
M-F. starting Sept.
SE Evanston. Gd. pay.
328-9435

HOUSEKEEPER —
Northbrook widower needs live-in bsekpr. to care for his 2 chldr, age 3 & 5. Refs. required. 498-4279 — nights; 368-7650—days.

HSEKPR. —Child Care. Fam. of 3. Live-in. Northbrook home, 6 days. Own rm., board—sal. open. Must drive.
497-3795

Household Help

HOUSEKEEPER
To live in or go.
5 days. Own rm., bath.
Prof. parents wiht 3 school age children. Recent refs.
Call 583-5956

Female Help

CAFETERIA HELPER
8 a.m. to 4:::30 p.m.
5 days wk. Meals.
Good pay & benefits.
Call MISS CARBONE — 583-1400

GENERAL INSURANCE OFFICE
Permanent. Exp. not necess. Salary open. Benefits. East of Loop.
467-6000

Real Estate

By Owner — St. Bede's & Bogan. 3 bdrm. brk. Kit. w-din. area. pnl'd. rec. rm. w-indirect ltng. Patio, new furn. W-W crptg. C-A. Bsmt., att. gar. 10's 735-6789 4320 W. 79th Place.

WILLOW SPRINGS. Transferred owner ,6 rm.frame, Completely remodl, interior. Bsmt., 3 bedrms., Din. rm., 2 car. gar. Lot 50x175', Low Taxes, $26,500. 839-9650

Real Estate

30x30 2 bdrm. house with river frontage. Wooded area. Lge. liv & din. rm., Radiant ht. Encl. brway vith 2 c. gar., Fin. bsmt, with frpl. & outside entrance. Indianford, Wisc. 2½ miles S. of Edgerton.
(608) 884-6578

DOWNERS GROVE—Shady Lane Estates 4 bdrm. raised ranch. Den. recr. rm. C-A. fenced pool. 2 car. gar. $51,000. Immed. poss. by Owner. 964-7030.

NEW A-COND. 10 UNIT—OAK LAWN
5—2's, 5—1's, 7 gar. Paved prkng. Bsmt. Plus extras.
Bldr. — 195,000.
499-3431

OAK LAWN BY Owner.
2 bdrm. expandable Cape Cod. Large fin. bsmt. Lg. fncd. yd. Nr. everything. Low 30's.
GA 4-3110.

BLDRS:
19—6 flat lots in Tinley Park.
Fully improved.
Ready to build.
425-0858.

OPEN SUNDAY 1 — 5.
5701 W. 108th St. — Chgo. Ridge
New 3 brm. brk. Dn. rm., fam. rm. 2 c. gar. 2 ba. By bldr.
— $43,000.
767-1923

Male Help

ELECTRICAL DRAFTSMAN

Minimum o 2 years experience on machine tools, schematic diagram, and A.C. control circuit. Must be familiar with components, J.I.C. standards preparation of bills of material, control panel layout & electrical sheet metal work. Knowledge of solid state helphul. High school graduate with additional schooling preferred. Write of call:
VAN DORN COMPANY
2685 East 79 Street
Cleveland, Ohio 44104
(216) 361)-3277
An Equal Opportunity Employer

MALE HELP

ELECTRICAL CIRCUIT DESIGNER

Immediate opening. Must have minimum o 3 years experience asalesignr of injection molding, die casting, od machine tool circuitry. Must be capable of working with relag & solid state logic. Knowledge of JIC, NEC and OSHA essential. Excellent opportunity with major plastic machinnery manufacturer for the designer who can execute an assignment from start to finish. Goood working conditions. Send rezume in confidence to:
Personal Director
VAN DORN COMPANY
2685 East 79 Street
Cleveland, Ohio 44104
(216) 361-3277
An Equal Opportunity Employer

FULL OR PART TIME
Experienced Tool & Die Maker. Fringe benefits — No age barrier. Please apply in person:
ARCHER WIRE FRAME COMPANY
4035 S. Western Blvd.

LORD AND TAYLOR
OAKBROOK
Has immediate opening for exp. fitter-tailor.
Apply in person.
180 Oakbrook Mall,
Oakbrok, Ill.
PR 654-8000

Kas Naujo Chicagoje

Ir mūsų lietuviškose apylinkėse

PAMINĖJO

Vedybų Sukaktį

Joe ir Carol (buvusi Matelytė) Dziubezyuski atšventė vienų metų vedybinio gyvenimo sukaktį savo mamytės Valerijos Mateliūnės namuose.

Rugpiūčio 19 d. Valerija Matelienė, 6932 S. Fairfield, susikvietė artimuosius į savo gražų, puikiausių gėlių—ypatingai gražų rožių ir jurgynų darželį vaišėms — savo mielos dukros Carol vienerių metų laimingo vedybinio gyvenimo proga.

Dargi mamytė pranešė, jog sūnus Robert susižiedavo su Cathy Ramas ir judviejų vestuvės įvyks spalio 27 d., 1973.

Ši diguba celebracija, tikrai buvo nuotaikinga, linksmų svečių tarpe ir mielos šeimininkės globoje užstęsė iki velumos.

Valerija Matelienė yra labai energinga ir veikli. Ji darbuojasi šv. Kryžiaus ligonnėje per eilę metų, užlaiko švariausiai savo puošnius namus, darželę bei žolyną. ?

Dėkoju už vaišes mielai Valerijai. Geriausių pasekmių, būti sveikutei ir linksmutė!...

Teodora Kuzienė

MIRĖ ISTORIKAS

MARTYNAS NAUBURAS

Tesulaukęs 75 metus, amž., rugpiūčio 17 d. automobiliu važiuodamas tragiškai žuvo žymus Mažosios Lietuvos istorikas, kultūrininkas bei veikėjas Martynas Nauburas.

Tai tikrai gaila yra netekus tokio žymaus istoriko ir laikraštininko bei pedagogo. Jis redagavo Amerikoje leidžiamą vokiečių kalba žurnalą — "Die Hausfrau", kuris jį pastatė gana rimtu žurnalu ir tiražas net pašoko per 50,000 egz.

Be to, jo žymūs darbai ir Klaipėdoje. Nelaimėje sužeista ir jo žmona, kuri yra kritiškoje padėtyje. Yra parašęs eilę knygų, redagavęs įvairius leidinius, jis bendradarbiavęs spaudoje, net ir buvo Sandaros bendradarbis bei skaitytojas. Palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Paminėjo Gimtadienį

★

Mariutė Leppa, 5659 S. Maplewood, rugpiūčio 15 d. atšventė 79-tą gimtadienį.

Dukra Birutė su žentu Bruno išsivežė į gražų North Belmont viešbutį pietums ir vėliau į teatrą atžymėti mielos mamytės gimtadienį.

Mariutė Leppa labai gerai atrodo, neduotum jai nei 50 metų. Ji visada geriausioj nuotaikoj ir linksma. Taipgi nuolat užsiėmusi siuva ,neria, kepa pyragaičius, prižiūri dukros namus ri sodą, lanko drauges bei ligonius, darbuojasi organizacijose, taipgi paremia doleriais lietuvišką spaudą.

Mariutė yra egras pavyzdys ir kitiems palaikyti jaunystę...

Geriausios sveikatos poniai Liepienei, ilgiausių metų ir sulaukti dar daug, daug gimtadienių!...

Teodora Kuzienė

CALIFORNIJOJ MIRĖ ŽYMUS VEIKĖJAS

Ilgametis Sandaros veikėjas, anksčiau gyvenęs Brocktone, Mass., Bostone ir paskiausiai, Los Angeles, Cal., Adomas Biekša, mirė, sulaukęs 78 metų amž.

Buvo kilęs iš Dzūkijos, plačiai veikęs lietuviškoje veikloje, ne tik Mass. valstijoje, bet savo veikla pasižymėjo ir Californijoje. Jo mirtis tenykščiuose yra didis smūgis, kuris mokėjo sugyventi ir su vadinamais dipukais, kurie jam nesudarė skirtumo, nei įvairūs įsitikinimai, bei šiaip srovinis judėjimas. Jis mokėjo su visais gražiai sugyventi.

LIŪDAS KRONAS PAMINĖJO VARDINES

Pereitą sekmadienį, savo gražioje rezidencijoje, Lyons, Ill., žinomas gėlininkas - daržininkas Liūdas Kronas paminėjo savo vardines.

Tą dieną jį aplankė: J. Balčiūnas Edm. Vengianskas, V. ir P. Sirgedai ir eilė kitų. Sulaukė ir dovanų. Puikias vaišes paruošė jo žmonelė Onutė Rakauskaitė - Kronienė, kuri tikrai moka gaminti valgius, o Liūdas parinkti ir ištroškusius pavaišinti gerais gėrimais, kai pas juos niekad jų netrūksta.

Nors diena pasitaikė karšta ir tvanki, bet jų kiemelį po medžiais tikrai atsigaivino ir jautėsi oro vėsumu. J. VV.

Kaip stovi, taip brangus.

SIUVĖJA IEŠKO DARBO

Siuvėja priima siūti į namus naujus ir pataisymo drabužius. Skambinkite 489-6875

TRUMPOS ŽINIOS

Teis. Algirdas Budreckas su žmona Irena atostogaudamas Hot Springs, Arkansas, rašo, kad imąs vonias, o vėliau baseine maudosi. Kartais važiuoja maudytis prie ežerų, kur vanduo šiltas. Oras šiuo metu ten geras ir švarus. Poilsiauti puiki vieta. Sutiko nemaža lietuvių. Daugumas jų ten įsikūrę senatvę praleisti.

Pereitą sekmadienį lėktuvu išskrido į New England, leit. Aras Dailidė, kuris buvo parvykęs dviem dienom pas tėvelius, Brookfield, Ill. Jis dalyvavo savo mokslo draugo vestuvėse. Rudenį ar žiema išskris į Pietų Ašigalį, mokslo reikalais.

Chicagoje lankėsi žinoma Detroito liet. veikėja Stefa Kronaitė - Kaunelienė, kuri buvo apsistojo pas savo sesutę Elenutę Jasinevičienę, kur gyvena ir jos mamytė Konstancija Kronienė. Aplankė ir savo brolius žinomą gėlininką Liūdą ir Romą bei jų šeimas. Pabuvojus kelias dienas, grįžo namo.

Po ilgesnio ir tiempto darbo "Laisvosios Lietuvos" redakcijoje, viena jos redaktorių Ona Šimkienė buvo savaitei išvykus poilsiui. Šiek tiek pailėjus, bet įsitraukė vėl į darbą.

★

Buvo atvykęs į Mokytojų studijų savaitę, Dainavos stovyklojė, Romas Sakadolskis, kuris dirba Washingtone, D. C. Amerikos Balse. Chicagoje aplankė ir Marguti, kur ilgesnį laiką dirbo. Jis stovykloje įrekordavo studijų dienas, kurios bus parduotos į pavergt. Lietuvą.

★

Ben ir Irene Norbut su dukra Carol, šiomis dienomis lankosi D. C. Washingtone. (k.)

★

Žinoma mūsų veikėja p-nia Marijona Zolpienė atžymėjo savo gimtadienį rugp. 28 d.

★

Dr. Juozas Taurvila, 1153 Mount St., Gary, Indiana, aplankė vyr. red. M. Vaidylą, su kuriuo pasidalino mintimis iš praeitų laikų lietuviškos veiklos.

* * *

Ona ir Juozas Poviloniai, iš Marquette Parko, išvyko 3 savaitėms atostogų į Toronto, Canadą. (k.)

Suteikė Auką „Sandaros" Fondui

Pastaromis dienomis Sandaros laikraščio fondui įteikė savo auką sekantieji geri mūsų tautiečiai ir tautietės

Jennie Rumbutis, Chgo $5.00

Po $3.00

J. Ratke, Lincoln Park, Mich.,
L. Venaitis, Akron, Ohio,
Walter Stroga, Chgo,
Anna Shukis, Placinta, Calif.,
Ip. Kurelis, Waterbury, Conn.,
V. Rozica, Chgo.

Margučio radijo vedėjas Petras Petrutis pereitą ketvirtadienį lėktuvu išskrido į Washingtoną, D.C., dalyvauti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seime. Grįš pirmadienį ir radijo programoje perduos įrekordavimus.

Geras mūsų tautietis Walter Stroga, 2451 N. Campbell Ave., rugp. 27 d. paminėjo savo gimtadienį. Jis yra ilgametis Sandaros skaitytojas ir rėmėjas.

★

Gavome atvirutę su gerais linkėjimais iš p-nų Povilo ir Gertrudos Dargių, gyvenančių Pittsburgh, Pa., kurie dabar atostogauja prie Connecticut ežero, Pa.

Pereitą sekmadienį įvykęs Marquette Parko Namų Savininkų draugijos piknikas gerai papavyko.

Pereitą antradienį S. Stasiukonis, kuris turi savo ukį prie Valparaiso, Ind., atvežė Sandarai didelį, skanų, jo paties pagamintą sūrį. Ačiū jam už dovaną.

P-nia Jennie Rumbutis, 841 W. 32 St., sumokėdama Sandaros prenumeratą pridėjo dar ir auką paremti laikraštį.

JIEŠKO NUSIPIRKTI NAMO SU ŽEMĖS SKLYPU

Senyvi žmonės ieško namo ir žemės sklypo Marquette Parke ar South West į vakarus nuo Pulaski Rd., netoli krautuvių. Norintieji parduoti tokią nuosavybę pasiūlymus siųskite:
SANDARA — BOX 30.
840 West 33 Street
Chicago Ill. 60608

IŠNUOMOJA BUTĄ

Trejų kambarių butas, įėjimas iš kiemo. $85.00 nuomos mėnesiui
5827 S. Claremont
Šaukite po 5 val. p. p.
925-8626

SLA 134 Moterų Kuopa RUOŠIASI SAVO 50 METŲ JUBILIEJUI

SLA 134 Moterų kuopos pusmetiniame birželio 1 d. su sirinkime, kuris buvo gausus ir darbingas, aptarta daug svarbių reikalų.

Kuopos sekretorė Kristina Austin perskaitė raportą apie gegužės mėnesį įvykusią ir gerai pavykusią kuopos gegužinę.

Ponios Ona Biežienė ir Julija Sačauskienė kuopos vaišių fondui davė po gražią auką.

Kuopietės abiem aukotojom pareiškė širdingą ačiū.

Buvo nutarta per liepos ir rugpiūčio mėnesius susirinkimų neturėti, nes šią vasarą narės atostogauti neturi laiko, kadangi iš anksto ruošiasi kuopos 50 metų jubiliejui, kuris įvyks spalio mėnesio 14 dieną Lietuvių Tautiniuose namuose, 6422 S. Kedzie avenue.

Po susirinkimo prie vaišių stalo, gimtadienių proga, buvo pasveikintos narės A. Halek, E. Markūnienė, E. Petkūnienė, O. Bruzgulienė, P. Traub ir kitos; taip pat buvo pagerbtos narės, kurios visuo met dirba ir aukoja, pašvęsdamos lietuviškiem tautiniam reikalams daug laiko, o kartais ir sveikatos.

Ypatingai buvo taipgi pareikšta padėka A. Macaičiui ir K. Ėižauskui, kadangi jiedu nors nėra mūsų kuopos nariai, bet visuomet taip nuoširdžiai talkininkauja.

Ačiū E. Markūnienei, M. Liepienei ir A. Halek už vaišėms paruoštus skanius pyragus. Narės skirstėsi namo geriausioj nuotaikoj.

Kadangi p. Rudauskas pertvarko Hollywood Inn patalpas, dėlto mūsų kuopos susirinkimai iš kiekvieno mėnesio pirmo penktadienio yra perkelti į trečią penktadienį ir dėlto sekantis susirinkimas įvyks penktadienį, rugsėjo 21 d. Narės prašomos tą dieną įsitempti ir susirinkime gausiai dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Tad iki pasimatymo rugsėjo 21 d. 6:30 val. vakaro.

—H. Čižauskienė, pirm.

Chicagos Švietimo taryba pakvietė Detroito pedagogą Peyton S. Hutchinson vadovauti suaugusių švietimui Chicagoje su metiniu atlyginimu 25,000 dol.

PADĖKA

Širdingai dėkoju A. M. L. P. V. Vyt. Šulaičiams savo ir giminių vardu už pareikštą užuojautą mūsų mylimos tetos Michalinos Didžiulytės Ševevienės Leituvoje netekus.

Halina Didžiulytė Mošinskienė
Sao Paulo, Brazilija

GRUPĖ BOSTONIEČIŲ ATOSTOGAUJA KANADOJE

Žinomas Bostono lietuviai Alex Chaplikas, dr. Antanas Kapočius, jo žmona Blanche čiuo metu atostogauja Sioux-our, Ontario, Kanada, kur esą gražių ežerų, o juose pilna žuvų.

NUO UŽPUOLIKŲ NUKENTĖJUSIEMS BUS ATLYGINTA

Pagal Illinois valstijos įstatymą visi laike užpuolimų sužeistieji gaus už gydymąsi ligi 10,000 dolerių. Įtatymas įsigalios nuo spalio 1 dienos. Jei bus įrodyta, bus valstijos grąžinti ir padaryti piniginiai nuo stoliai.

Nuo užpuolikų nukentėjusiems nereikės samdyti advokatą ga vimui atlyginimo. Užteks paduoti pareiškimą policijai, o vėliau apie įvykį valstijos generaliniam prokurorui.

TRŪKSTA LAIKRAŠČIAM POPIERIO

Kai kur pristatymas laikraščiams popierio pavėluojamas kartais ligi keturių savaičių. Tas trūkumas pasireiškia daugiau vakarinėse valstybėse. Popierio trūkumas juntamass Chicagoje. Field leidykla sumažino popierio sunaudojimą 10 procentų.

★

MIRĖ UNIVERSITETO STEIGĖJAS

Vienas iš Roosevelto universiteto Chicagoje steigėjų — muzikas, pedagogas Basil Fred Wise 80 m., šeštadienį mirė Illinois Central ligoninėje.

★

Kovai su džiova draugija primena, kad naudinga yra tuberkulinu patikrinti, ar vaikai neturi užkrėtų. Tuo reikalu daugiau informacijų galima gauti telefonu 243-2000.

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

MOVING MOVING
PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI
Ilgų metų patyrimas - Pigus sąžiningas patarnavimas. Nauji dideli sunkvežimiai — Patobulinti perkraustymui įrankiai. Kaip patys sunkvežimiai, taip ir jūsų perkraustomi baldai YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.
ALBINAS NAUJOKAIS
22 WEST 69th STREET, CHICAGO ILL. 60626
Telefonas: WAlbrook 5-9209

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1910

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138, 1139

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

CONTINENTAL RESTAURANT
IR
DELIKATESSEN MAISTO PRODUKTAI
Paruošiam ir pristatom maistą pramogoms, vestuvėms, banketams ir pan.
JONAS IR GENOVAITĖ MALIORIAI Savininkai
3139 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608
Tel.: 842-9559

Patarnauju Namų Pirkime Ir Pardavime, Apdraudų Agentūra, Išrašomos Visų Rūšių Apdraudos
BELL REAL ESTATE
Juozas Bacevičius
6455 So. Kedzie St., Chicago, Ill. 60629 Telef. 778-2233
Įstaiga veikia: nuo 9 iki 8 val. vak. kasdieną. Šeštad. ir sekm. nuo 9 iki 4 val. p. p.

Praktiška Mašina Bulvėms Tarkuoti
TINKA VALGYKLOMS IR PRIVATIEMS NAMAMS

Ši Mechaniška Tarka Yra Mano Paties Pagaminta.
✦ Gerai atlieka darbą
✦ Lengva Operuoti
✦ Nebrangiai Kainuoja
102 SPRINGS STREET
WILLOW SPRINGS, ILL.
Viktoras J. Schultz (Šukys)
DĖL INFORMACIJŲ, PAŠAUKITE TERMINAL 9-6823

10% - 20% - 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3268½ West 95th Street
CHICAGO, ILLINOIS

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.—Tel. 254-3320
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
Įvairių prekių pasirinkimas, automobiliai, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

Jums Tinkamiausiai Galės Patarnauti
NORMAN BURŠTEINAS, kailių kraštuvė ir siuvykla.
Priima užsakymus naujiems ir pataiso ir persiuva senus. Toj srity dirbo Kaune, o nuo 1950 m. Chicagoj. Jis sprengs jus lietuviams tinkamu skoniu ir jo patarnavimu būsit patenkinti. Priima kailius valymui ir apsaugai.
185 North Wabash Ave., telef. 263-5826 ir buto 677-[illegible]

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5¼% a year

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7%
see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME...

INSURED
Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Tel.: 847-7747
HOURS: Mon.Tue.Fri.9-4 Thur.9-8 Sat. 9-1
69 YEARS SERVING CHICAGOLAND